

Omgevingsdienst
West-Holland

Begroting 2019
Meerjarenraming 2020-2022

Datum: 26 april 2018

Versie 1.1, tbv.: DB-vergadering, 14 mei 2018

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt de Begroting 2019 van de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH).

De begroting is onderdeel van onze planning- en control cyclus die is vastgelegd in de Nota Planning & Control. Deze Nota is op 16 december 2013 in de vergadering van het algemeen bestuur (AB) vastgesteld; in de AB-vergadering van 8 mei 2017 is deze verlengd tot en met de begrotingscyclus van 2019. De Begroting 2019 vloeit voort uit de Kadernota 2019 die op 29 januari 2018 door het AB is vastgesteld.

De afgelopen jaren was sprake van grote ontwikkelingen rondom de financiële positie van de ODWH. In 2016 is een programma P1720 opgesteld om de financiële robuustheid van de dienst te herstellen. In 2017 is hard gewerkt om uitvoering te geven aan dit programma en in 2018 zetten we dat voort. De gewenste uitgangspunten voor zaken zoals de overhead, de flexibele schil en de productiviteit proberen we stapsgewijs te bereiken, zoveel als maar mogelijk is binnen de gegeven financiële kaders.

De Begroting 2019 kent een vernieuwde opbouw en andere indeling. De wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) die dit jaar van kracht zijn geworden noodzaken tot een andere benadering van het inzichtelijk maken van de overhead en het anders categoriseren van de werkzaamheden in taakvelden. Daarnaast is deze Begroting 2019 gebaseerd op de werkplannen voor 2018, en niet meer op de begroting van het voorgaande jaar vermeerderd met een indexatie. Dit doen we om zo realistisch mogelijk te begroten en het percentage ingehuurde medewerkers te verlagen.

Omdat er veel veranderingen in financieel opzicht zijn hebben we dit jaar gekozen voor een andere volgorde van onderwerpen: eerst de financiële en strategische uitgangspunten, dan de begroting en meerjarenraming in bedragen en uren per deelnemer en daarna onze werkzaamheden in de programma's. Daarbij hebben nog we de gebruikelijke programmastructuur toegepast, die ook in de werkplannen en de producten uit de planning & control-cyclus terugkomt.

De programma's Advies, Reguleren, Toezicht & Handhaving en Organisatie & Ontwikkeling geven u op hoofdlijnen inzicht in de te verwachten activiteiten van de ODWH. In elk programma besteden wij aandacht aan het formuleren van meetbare doelen en prestatie-indicatoren.

Op 29 januari 2018 heeft het AB naast de Kadernota 2019 ook de Strategienota 2018-2021 vastgesteld, waaraan in het afgelopen jaar plezierig en effectief bestuurlijk en ambtelijk is samengewerkt. De Strategienota geeft richting aan de ontwikkeling van de dienst en de dienstverlening. In 2018 staan de uitvoering van de Strategienota en de vernieuwing van de Nota Planning & Control op stapel. Mogelijk zal dit nog effect hebben op de (indeling van de) programma's en de rapportages; zo nodig zullen wij de begroting daarop nog aanpassen.

Ook in 2019 blijven wij werken aan de ontwikkeling van de organisatie en het verbeteren van onze dienstverlening. Wij ervaren waardering voor de dienst door eigenaren en opdrachtgevers, maar zijn ons ervan bewust dat het nog beter kan en op sommige plaatsen echt nog beter moet. Graag en met vertrouwen zullen wij de stijgende lijn ook in de komende jaren voortzetten!

Marlies Krul-Seen
Directeur Omgevingsdienst West-Holland

1.2 Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
2 Financieel kader	6
3 Strategienota 2018-2021	10
4 Begroting Omgevingsdienst	11
5 Ontwikkelingen NIET in de begroting	22
6 Bezuinigingskosten	23
7 Programma's	24
8 Paragrafen	31
9 Ondertekening	37
10 Bijlagen	38

1.3 Leeswijzer

De *Begroting 2019 / Meerjarenraming 2020-2022* (verder te noemen: *Begroting 2019*) is de meerjarige uitwerking van de financiën voor de langjarig afgesproken en uit te voeren programma's. Hierbij zijn de Kadernota 2019 en de regelgeving in het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de uitgangspunten.

Met ingang van 2018 is de regelgeving in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor gemeenschappelijke regelingen vernieuwd en van toepassing op het samenstellen van de begroting voor 2019. De vernieuwing van het BBV voor gemeenschappelijke regelingen is bedoeld om het voor gemeenten -en de provincie- mogelijk te maken verbonden partijen op een voor hen eenduidige wijze in hun begroting en verantwoording op te nemen. Dat draagt er weer aan bij dat de vergelijkbaarheid van gemeenten -en provincies- op landelijk niveau groter wordt. Voor de ODWH betekent dit dat we extra aandacht moeten besteden aan twee onderwerpen: uniforme taakvelden en overhead. De impact van de veranderingen in het besluit worden toegelicht en nader uitgewerkt in deze *Begroting 2019*.

De *Begroting 2019* is als volgt ingedeeld:

1. Inleiding
2. Financieel kader
3. Strategienota 2018-2021
4. Begroting Omgevingsdienst
5. Ontwikkelingen niet in de begroting
6. Bezuinigingskosten
7. Programma's
8. Paragrafen
9. Bijlagen

Onderstaand lichten we deze onderwerpen verder toe.

2. Financieel Kader

In het Financieel Kader beschrijven we de onderwerpen die de uitgangspunten vormen voor het opstellen van deze *Begroting 2019*. Zoals vermeld hebben we de wijzigingen van het BBV verwerkt in deze begroting. Met name de doorvoering van uniforme taakvelden, zoals in de begroting van gemeenten, en het inzichtelijk maken van de overhead op basis van vaste definities zijn nieuw. In deze begroting zijn de werkplannen voor 2018 als basis gekozen, om uitvoering te geven aan het uitgangspunt om ordentelijk te begroten. Een realistischer planning maakt het tevens mogelijk om de mate van inhuur te beperken. De werkplannen 2018 geven een realistischer beeld van de omvang van de werkzaamheden dan dat indexatie van de *Begroting 2018* dat doet. Deze keuze wordt nader onderbouwd met een trendanalyse van de afgelopen jaren.

De uitgangspunten uit de Kadernota 2019 hebben we ook verwerkt. De belangrijkste betreft het doorvoeren van een indexatie van de tarieven van 3,58%. De nieuwe tarieven zijn in het Financieel Kader opgenomen.

De financieringssystematiek, zoals die in de huidige Nota Planning en Control is opgenomen, lichten we tevens toe. Zoals al is aangekondigd zal de Nota Planning en Control dit jaar herzien worden. De financieringssystematiek is één van de onderwerpen die we mogelijk gaan wijzigen. Dit kan nog tot aanpassingen van de begroting leiden.

3. Strategienota 2018-2021

In 2017 heeft de ODWH niet alleen een reorganisatie doorgevoerd met ingrijpende gevolgen voor de organisatie, maar ook een nieuwe visie op de toekomst vastgelegd, in de *Strategienota 2018-2021*.

De strategienota is tot stand gekomen in goede samenwerking met het Dagelijks Bestuur (DB), het ambtelijk governance team (AGT) en de ambtelijke adviesgroepen. De strategische kaders en speerpunten zijn ook richtinggevend aan deze begroting.

4. Begroting Omgevingsdienst

De reguliere werkzaamheden en de uitvoering van de speerpunten leiden tot financiële consequenties in de begroting voor 2019 en de meerjarenraming voor 2020 tot en met 2022. Begroting en meerjarenraming zijn beide opgebouwd uit taakvelden; de verschillende posten lichten we uitgebreid toe. Tevens hebben we de uren van en de bijbehorende kosten voor de verschillende deelnemers van de ODWH doorgerekend. Dit hoofdstuk geeft tevens inzicht in de uitputting van reserves en de te behalen financiële resultaten. De ontwikkeling van de reserves verhelderen we in hoofdstuk 9, bijlage 4.

5. Ontwikkelingen niet in de begroting

In dit hoofdstuk benoemen we een aantal ontwikkelingen die relevant zijn voor de dienst, maar die we nog niet in de begroting hebben verwerkt, omdat ze nog te prematuur of te onzeker en onduidelijk zijn. Mogelijk geeft een enkele ontwikkeling alsnog aanleiding tot een begrotingswijziging.

6. Bezuinigingskosten

In het kader van de reorganisatie in 2017 hebben we afspraken gemaakt met de deelnemers over het bijdragen aan de bezuinigingskosten. Hierover hebben we gedetailleerde afspraken gemaakt, die we in dit hoofdstuk toelichten.

7. Programma's

Net als in voorgaande jaren is de begroting inhoudelijk opgebouwd uit vier programma's: Advies, Reguleren, Toezicht & Handhaving en Organisatie & Ontwikkeling.

De structuur van de programma's is vormgegeven volgens de drie W-vragen: wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen, en wat gaat het kosten?

8. Paragrafen

De paragrafen geven op een aantal – door het BBV voorgeschreven – onderdelen toelichting op de beheersmatige aspecten. De paragrafen gaan over onderwerpen die van invloed zijn op de begroting en de financiële positie en waarbij sprake is van bestuurlijke en financiële risicofactoren.

9. Bijlagen

In de bijlagen hebben we nog opgenomen: het formatieoverzicht, de risico inventarisatie, de staat van investeringen en het meerjarenbeeld reserves en voorzieningen. Tevens staat daar de informatie die de deelnemers nodig hebben om hun verantwoording over de verbonden partijen goed te kunnen uitvoeren. De laatste bijlage betreft de omzetverdeling taken; deze is nodig om vast te kunnen stellen of sprake is van Vennootschapsbelastingplicht.

2 Financieel kader

2.1 Gemeenschappelijke Regelingen en het vernieuwde BBV

In 2017 is de vernieuwde BBV voor gemeenten en provincies van kracht geworden. Voor de verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen zoals de ODWH, is de nieuwe BBV met ingang van 2018 ingegaan. De begroting van de ODWH voor het jaar 2019 is aan het vernieuwde BBV aangepast.

Twee belangrijke nieuwe aspecten zijn van belang voor de ODWH: we moeten extra aandacht besteden aan uniforme taakvelden en aan de overhead.

Uniforme taakvelden

Voor de begroting en de jaarrekening schrijft het vernieuwde BBV voor dat de baten en lasten worden ingedeeld naar uniforme taakvelden. De taakvelden vervangen de oude indeling en kennen een indeling, die congruent is met de indeling die de gemeenten en de provincie ook hanteren. Het overzicht van de verschillende taakvelden die betrekking hebben op de ODWH is hieronder opgenomen (de nummering is conform het BBV en uniform):

- 0.1 Bestuur
- 0.4 Overhead
- 7.4 Milieubeheer
- 8.3 Wonen en Bouwen

Overhead

Een van de voorschriften in het vernieuwde BBV is het centraal begroten en ramen van de overhead (taakveld 0.4). Per programma(onderdeel) mogen alleen de kosten worden geraamd die betrekking hebben op het primaire proces. De kosten voor overhead worden centraal begroot. Het centraal begroten en ramen van overhead leidt tot een verschuiving van apparaats- en personeelskosten van het primaire proces naar een apart taakveld overhead. Alleen kosten die direct toewijsbaar zijn aan het primaire proces zijn daar opgenomen.

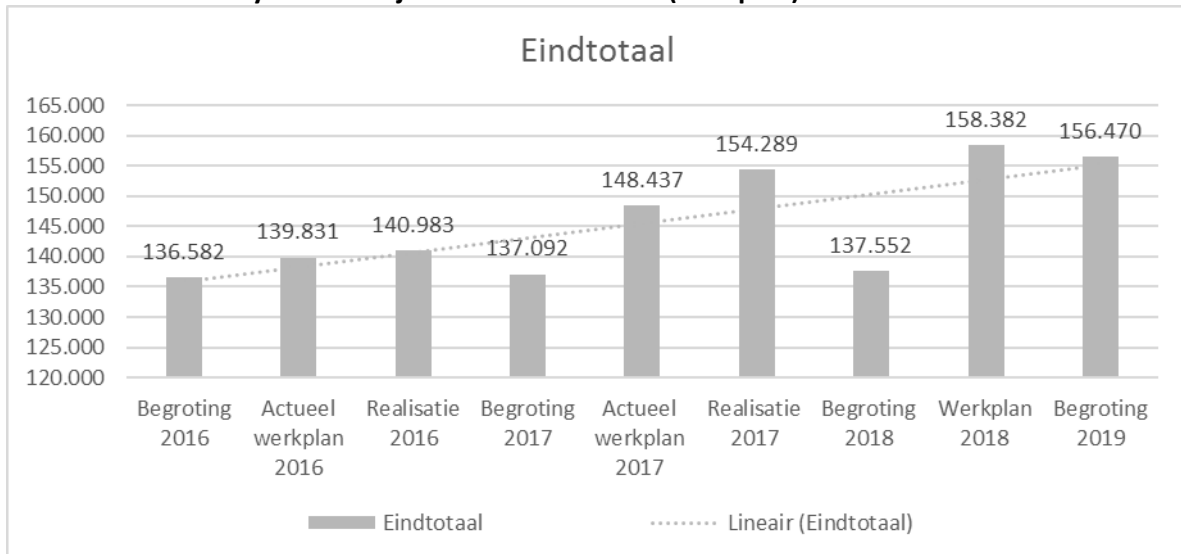
De definitie van overhead is beschreven in de "Notitie Overhead" van de commissie BBV. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Deze definitie kent een ruimere afbakening van de overhead dan we tot nu toe hebben gehanteerd in de begroting van de ODWH. Zo behoren alle lijnmanagementfunctie volledig tot de overhead, ook al voert de betreffende manager ook taken uit die behoren tot het primaire proces.

2.2 Werkplan als basis voor Begroting 2019

In deze begroting zijn de werkplannen voor 2018 als basis gekozen, omdat de werkplannen een realistischer beeld geven van de omvang van de werkzaamheden dan dat indexatie van de Begroting 2018 dat doet. Door het structurele werk beter in te plannen, kan de mate waarin inhuur nodig is om de begroting uit te voeren beperkt worden.

Deze keuze wordt nader onderbouwd met een trendanalyse van de afgelopen jaren. In tabel 2.1 is zichtbaar dat een aanpassing van de begroting met (slechts) indexatie maakt dat deze steeds verder achterblijft bij de werkplannen en de realisatie in een jaar. De huidige stijging heeft te maken met deels een uitbreiding van taken en deels de stijgende conjunctuur. Deze werkwijze maakt dat ook bij een dalende conjunctuur de beweging omlaag gevolgd zou worden.

Tabel 2.1: trendanalyse over de jaren 2016 tot en met (werkplan) 2018

Ten opzichte van het totaal aantal uren van het Werkplan 2018 is nog een beperkte verlaging toegepast, op basis van reeds bekende inzichten in het aflopen of wijzigen van werkzaamheden.

In de begroting kan het gewijzigde uitgangspunt tot verschillende effecten per deelnemer leiden. Dit is in bijlage 10 zichtbaar gemaakt: in deze bijlage zijn de trendanalyses per deelnemer inzichtelijk gemaakt.

De eindafrekening over 2019 zal onveranderd plaatsvinden op basis van werkelijk opgedragen werk en gerealiseerde uren. Daarop heeft deze wijziging geen effect: de totale bijdrage per deelnemer blijft per saldo gelijk aan de bijdrage die een deelnemer op basis van de oude systematiek verschuldigd zou zijn.

2.3 Kadernota 2019

Het algemeen bestuur heeft op 29 januari 2018 de Kadernota 2019 vastgesteld. Dit betekent voor de ODWH een toegestane indexering van 3,58%. Reële, maar nog niet bekende, cao-stijgingen in 2019 zijn in het financiële kader nog niet meegenomen. Eventuele cao-stijgingen in 2019 zullen nog apart met een begrotingswijziging worden doorberekend.

Voor het begrotingsjaar 2019 is geen taakstelling voor de ODWH vastgesteld.

In komende jaren wil de ODWH het weerstandsvermogen in lijn brengen met de geïnventariseerde risico's, om er voor te zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om de te verwachte risico's af te dekken. De risico-inventarisatie is onderdeel van de begroting en is opgenomen in hoofdstuk 7. Als onderdeel van het P1720 programma wordt in de komende jaren het weerstandsvermogen opgebouwd om de gewenste risico afdekking te kunnen realiseren.

2.4 Financieringsystematiek

De kosten van de ODWH berekenen we door aan de deelnemers op basis van werkelijk gerealiseerde uren tegen het geldende uurtarief, vermeerderd met werkelijke kosten. Aan het einde van het jaar vindt, mogelijk, op twee manieren een afrekening plaats:

- van het eventuele meer- of minderwerk ten opzichte van de begroting. Hierbij houden we rekening met een bandbreedte van 5% onder de vastgestelde begroting. Minimaal 95% van de regulier begrote uren dienen te worden betaald.
- van het bedrijfsresultaat. Hierbij houden we eerst rekening met het bereiken van de minimale en maximale omvang van de algemene reserve.

Sinds de ingang van het boekjaar 2014 geldt de Nota Planning & Control, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 16 december 2013. In de vergadering van het algemeen bestuur van 8 mei 2017 is deze in elk geval met twee jaar verlengd tot en met 2018 en geldt deze dus voor de begrotingscyclus van 2019. In 2018 wordt een nieuwe Nota Planning & Control opgesteld voor de jaren 2020-2023. Daarin wordt een aantal onderwerpen aangepast (zoals de regels voor gehele of gedeeltelijke uittreding en vermindering van de inbreng van taken en de rapportagecyclus, zowel qua frequentie als inhoud) en aantal onderwerpen als nader te ontwikkelen in de komende jaren voorgesteld (zoals tariefdifferentiatie en output- of resultaatfinanciering).

De huidige Nota Planning & Control kent een regeling om jaarlijkse variaties in het werkpakket van de deelnemers te beperken. Deze regeling houdt in dat:

- uren van het reguliere werk van de begroting 'kostenvrij' mogen dalen met maximaal 2% per jaar en maximaal 4% in drie jaar
- de uredaling per programma maximaal 10% per jaar mag zijn; indien de uren meer dalen worden die uren als bezuinigingskosten in rekening gebracht tegen een dubbel uurtarief
- deze bezuinigingskosten gedurende drie jaar worden bijgehouden in de begroting in een verplichtingenregistratie en pas worden geïnd als de frictiekosten zich voordoen.

De huidige regeling geldt nu nog wel, maar het is waarschijnlijk dat deze in de loop van 2018 wordt aangepast. De deelnemers ervaren het niet als heel redelijk dat natuurlijke schommelingen in het werkpakket niet zonder meer doorgevoerd kunnen worden. Dit geeft aanleiding tot het vooraf lager begroten en het opdragen van meer werk later in de werkplannen, wat voor de ODWH weer onhandig is voor het maken van de werk- en personeelsplanning.

2.5 Uurtarief 2019

Hieronder geven we aan met welke tarieven we in de begroting 2019 rekening houden. De tarieven zijn conform de Kadernota 2019, zoals vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 29 januari 2018. Bij besluit van het Algemeen Bestuur van 8 mei 2017 zijn de verhoogde tarieven voor meerwerk en incidenteel werk afgeschaft: deze komen in deze begroting niet meer voor.

De mogelijke effecten van de nieuwe cao, die gaat gelden vanaf 1 januari 2019, zijn niet in het huidige tarief of de indexering van 2019 meegenomen.

A. Uurtarief 2019 deelnemende gemeenten

Conform de vastgestelde indexering in de Kadernota 2019 is het tarief voor 2019 gebaseerd op het tarief uit de begroting 2018 vermeerderd met de indexering. We gaan uit van een afgerond standaard uurtarief van € 85,50 voor de deelnemende gemeenten. Dit is als volgt opgebouwd:

Tabel 2.2 Uurtarief deelnemende gemeenten

Tarief begroting	2018	2019
Vastgesteld tarief begroting t-1	€ 81,50	€ 82,55
Indexering in %	1,30%	3,58%
Indexering in €	€ 1,05	€ 2,95
Tarief begroting	€ 82,55	€ 85,50

In het AB van 30 oktober 2017 is het tarief voor 2018 incidenteel aangepast naar **€ 84,23** als gevolg van de begrotingswijziging om de effecten van de nieuwe CAO te kunnen opvangen.

B. Uurtarief 2019 provincie Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland heeft een opslag op het uurtarief van de andere deelnemers vanwege aanvullende afspraken. In het bedrijfsplan dat bij toetreding van de provincie Zuid-Holland is vastgesteld, hebben we afspraken gemaakt over het uurtarief, namelijk: *“Vanwege het verschil in rechtspositieregeling tussen provincie en de ODWH, hebben medewerkers die van de provincie overkomen voortdurende rechten, overeenkomstig met het sociaal beleidskader en het sociaal plan. Om de gemeenten niet te belasten met de hogere kosten als gevolg van de vorming van de ODWH wordt voor de provincie een afwijkende kostprijs gehanteerd”* (= uurtarief vermeerderd met een opslag).

Conform de vastgestelde indexering in de Kadernota 2019 is het tarief voor 2019 gebaseerd op het tarief uit de begroting 2018 vermeerderd met de indexering. Er wordt uitgegaan van een standaard uurtarief van € 89,80 voor de provincie Zuid-Holland. Dit is als volgt opgebouwd:

Tabel 2.3 Uurtarief Provincie Zuid-Holland

Tarief begroting	2018	2019
Vastgesteld tarief begroting t-1	€ 85,60	€ 86,71
Indexering in %	1,30%	3,58%
Indexering in €	€ 1,11	€ 3,09
Tarief begroting	€ 86,71	€ 89,80

In het AB van 30 oktober 2017 is het tarief voor 2018 incidenteel aangepast naar **€ 88,47** als gevolg van de begrotingswijziging om de effecten van de nieuwe CAO te kunnen opvangen.

C. Overige tarieven

De ODWH verstrekt bodeminformatie via het Bodem Informatiepunt. Vooral makelaars vragen bodeminformatie op. Hiervoor betalen zij een vergoeding (afgerond) per aanvraag.

Tabel 2.4 Overige tarieven

Tarief per aanvraag	2018	2019
Vastgesteld tarief begroting t-1	€ 36,75	€ 37,40
Indexering in %	1,77%	3,58%
Indexering in €	€ 0,65	€ 1,35
Tarief begroting	€ 37,40	€ 38,75

3 Strategienota 2018-2021

3.1 Inhoud

In 2017 heeft de ODWH niet alleen een reorganisatie doorgevoerd met ingrijpende gevolgen voor de organisatie, maar ook een nieuwe visie op de toekomst vastgelegd, in de Strategienota 2018-2021. De strategienota is op 29 januari 2018 door het AB vastgesteld, en geeft met een zevental thema's richting aan de ontwikkeling van de dienst. Deze thema's werken we in 2018 nader uit in een programmaplan.

In de strategienota de volgende speerpunten opgenomen:

1. Duurzaamheid en energietransitie
2. Omgevingswet
3. Kennisinstituut
4. Eigenaarschap en relatie opdrachtgever-opdrachtnemer
5. Optimale samenwerking in de regio
6. Kwaliteitsproducten
7. Stabiele en financieel gezonde dienst

3.2 Uitwerking

Voor het verder verbeteren van de betrokkenheid van de eigenaren bij de dienst en het verhelderen van de relatie opdrachtgever-opdrachtnemer is vertrouwen het sleutelwoord en dat groeit gestaag. De komende vier jaar willen wij de stijgende lijn verder doortrekken, zodat de dienst robuuster wordt. Zo kan de dienst ook echt in de praktijk een onderdeel vormen van de gemeentelijke en provinciale organisatie en bijdragen aan het sluiten van de beleidscyclus: toetsing aan de 'achterkant' wordt dan input voor de beleidsvorming aan de 'voorkant'. Op die manier werken we aan een betere leefomgeving. Harmonisatie is daarbij een belangrijk streven. Zo kunnen we efficiënter werken en een kwalitatief goed product voor onze inwoners en ondernemers leveren.

Als bestuur vinden we het belangrijk dat de dienst de basistaken heel goed blijft uitvoeren. Dat is en blijft de kern van onze activiteiten, en de ambities op dit punt komen tot uitdrukking in het speerpunt Kwaliteit. Daarnaast zal het u niet verbazen dat de Omgevingswet en de thema's duurzaamheid en energie hoog op onze agenda staan. Dit zijn typisch onderwerpen waar de ODWH zich op kan en moet profileren: het sluit uitstekend aan bij haar kennis, deskundigheid en rol in het netwerk.

In de strategienota staat een agenda van uitvoering. Hierbij geven we meer duiding aan de speerpunten, welke we uitwerken in een programmaplan. Vervolgens bepalen we welke acties we wanneer uitvoeren, op basis van het beschikbare budget en uren. Mogelijk heeft de uitvoering van dit programmaplan nog effecten op de begroting voor 2019; het was nu te prematuur om al rekening mee te kunnen houden. Periodiek zal er op de voortgang worden gerapporteerd.

4 Begroting Omgevingsdienst

4.1 Begroting 2019

De commissie BBV schrijft een indeling op basis van taakvelden voor. De indeling is gebaseerd op functies en niet op producten. Dit impliceert dat de afdelingen Omgevingsmanagement en Toezicht en Handhaving volledig vallen onder Milieubeheer, met uitzondering van asbesttaken, die onder het taakveld Wonen en Bouwen vallen. Ook het cluster Bouw valt onder Wonen en Bouwen. Overhead bestaat uit de overige clusters van Dienstverlening (dit zijn Planning en Control, Communicatie, Informatiemanagement, Juridische zaken en P&O). Eén van de wijzigingen van het BBV betreft de kosten van overhead. Deze verantwoorden we centraal onder een afzonderlijk taakveld overhead.

Specificatie van de bestuurskosten (0.1)

Uitsluitend de accountantskosten mogen, en dienen verplicht, voor de ODWH onder dit taakveld begroot en verantwoord te worden.

Specificatie overhead (0.4)

Het BBV geeft de volgende definitie van overhead: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

De kosten van personeel in het primaire proces worden rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

Uitwerking taakveld overhead

Personeel: Het betreft hier de loonkosten van het personeel dat we niet direct aan een taakveld kunnen toerekenen, zoals alle leidinggevendenden in het primaire proces, financiën, P&O, ICT, inkoop, algemene juridische zaken, bestuurszaken. Personeel dat werkt voor het primaire proces kan worden toegedeeld aan het betreffende taakveld, zoals functioneel beheer Squit XO, juristen die primaire taken verrichten (bijvoorbeeld vergunningverlening en handhaving). Ook projectleiders en coördinatoren voor het productieve deel vallen buiten de overhead.

P&O/HRM: dit betreft kosten die gemaakt worden voor het personeelsbeheer, zoals opleidingskosten, reis- en verblijfskosten, stagevergoedingen, trainingen, werving en selectie, arbodienst, catering en het voeren van de administratie.

Facilitaire zaken: dit betreft kosten die betrekking hebben op verzekeringen, waterverbruik, abonnementen, telefoonkosten, reproductiekosten, kantoorbenodigdheden en het wagenpark.

Huisvesting: dit betreft kosten die betrekking hebben op kantoorruimten die voor algemene gemeentelijke taken worden gebruikt, zoals kantoorpand, fietsenstalling, schoonmaakkosten en daarnaast het onderhouden/aanschaffen van meubilair.

Automatisering en ICT: dit betreft kosten die gemaakt worden voor het aanschaffen van hardware- en software, licenties, onderhoud, systeem- en netwerkbeheer, helpdesk, applicatiebeheer en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. De licentiekosten ten behoeve van het zaakstelsel Squit zijn direct toegerekend aan de taakvelden Milieubeheer en Wonen en Bouwen. De overgebleven kosten zijn verantwoord onder overhead.

Juridische zaken: dit betreft kosten die betrekking hebben op juridische zaken, zoals de gemeenschappelijke regeling, en juridische advies ten behoeve van de eigen organisatie.

Communicatie: dit betreft de kosten die worden gemaakt ten behoeve van de interne communicatie.

Specificatie Milieubeheer (7.4)

Milieubeheer bestaat uit de gemeentelijke en provinciale taken ter bescherming van het milieu. Voor de ODWH betekent dit de personeelskosten van de primaire functies binnen de programma's Toezicht en Handhaving en Omgevingsmanagement. De project- en materiële kosten zijn ook meegenomen.

Specificatie Wonen en Bouwen (8.3)

Wonen en Bouwen bestaat uit gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening. Voor de ODWH betekent dit de personeelskosten van de primaire functies binnen cluster Bouwen en Wonen en de asbesttaken. De project- en materiële kosten zijn ook meegenomen.

In tabel 4.1 is de taakveld onderverdeling voor begroting 2019 opgenomen.

Tabel 4.1 Begroting 2019

<i>(bedragen x €1000)</i>	Bestuur	Milieubeheer	Wonen en Bouwen	Overhead	Totaal
Baten					
Deelnemersbijdragen		11.259	2.234		13.493
Project inkomsten		711			711
Overige inkomsten		319	63	31	413
Totaal Baten		12.289	2.297	31	14.617
Lasten					
Personeelskosten		7.732	1.373	1.841	10.946
Salarissen & soc lasten		6.114	1.086	1.446	8.646
Inhuur		1.618	287	395	2.300
Huisvestingskosten				726	726
ICT		144	25	845	1.014
Overige kosten	22	260	46	661	990
Projectkosten		712			712
Afschrijvingskosten				400	400
Totaal lasten	22	8.848	1.444	4.473	14.788
Saldo Baten en Lasten	-22	3.441	853	-4.442	-171
Bestemming resultaat					
Storting in reserves					-44
Onttrekking uit reserves					215
Totaal resultaat					171
Saldo na bestemming					0

In de begroting 2019 hebben we een aantal effecten verwerkt ten opzichte van de actuele begroting 2018 (na de 1e begrotingswijziging, vastgesteld door het algemeen bestuur op 30 oktober 2017). Hieronder staan de belangrijkste effecten. In paragraaf 3.2 staat een uitgebreide toelichting op de begroting 2019.

De belangrijkste effecten verwerkt in de begroting 2019 zijn:

1. Er is een indexatie van 3,58% op de uren in de deelnemersbijdragen verwerkt conform de Kadernota 2019, zoals vastgesteld in het AB van 29 januari 2018.
2. In het tarief van 2019 zitten niet de effecten van een nieuwe CAO, die ingaat per 1-1-2019. Als deze stijging gaat leiden tot niet gedekte uitgaven dan zal dit aan het bestuur worden voorgelegd. In de meerjarenraming zijn de vaste personeelslasten (na 2019) en de overige kostencategorieën geïndexeerd met 2%.
3. In de personele lasten is rekening gehouden met een frictiebijdrage voor flankerend beleid die volgt uit het door het bestuur vastgestelde reorganisatieplan P1720.
4. De vaste personeelslasten (na 2019) en de overige kostencategorieën zijn geïndexeerd met 2%.
5. Inhuur blijft vooralsnog begroot op het niveau van 2018. De inzet is om meer vaste mensen aan te nemen voor structureel werk en daarmee de inhuur te beperken, maar de krapte op de arbeidsmarkt maakt dat we nu nog niet op de effecten daarvan vooruit willen lopen.
6. In opdracht van de deelnemers worden enkele specifieke projecten uitgevoerd. Tegenover de ingeschatte materiële kosten staan de opbrengsten van de deelnemers. Projecten worden uitgevoerd in opdracht van deelnemers waarbij de kosten direct worden doorbelast aan de deelnemers. Per saldo zijn de projecten resultaatneutraal. Kosten en opbrengsten zijn op een gelijk niveau gehouden als 2018, d.w.z. €711.000.
7. In 2018 is Noordwijkerhout toegetreden, vanaf 1-1-2019 zullen Noordwijk en Noordwijkerhout als één gemeente gesaldeerd gepresenteerd worden.
8. In de begroting zijn mogelijke extra kosten die de uitvoering van de strategienota met zich meebrengt nog niet opgenomen. Indien deze zich voordoen zullen deze apart aan het bestuur worden voorgelegd.

4.2 Toelichting begroting 2019

4.2.1 Toelichting op de lasten van de begroting 2019

Hieronder staat per taakveld en kostencategorie een toelichting op de begrote lasten.

I. Toelichting per kostencategorie

Personeelskosten

De personeelskosten vallen uiteen in twee onderdelen. De salarissen en sociale lasten voor vast personeel en de kosten voor inhuur voor de invulling van de flexibele ruimte. Daarbij hebben we rekening gehouden met de effecten van de reorganisatie P1720, zoals besloten in het AB van 4 juli 2016. In 2019 zal nog sprake zijn van boventallige medewerkers. De kosten van deze medewerkers zijn financieel gedekt door een bijdrage in de bezuinigingskosten conform het reorganisatieplan P1720. Per taakveld worden de salariskosten zichtbaar gemaakt.

De omvang van het vaste personeel is onvoldoende om de gevraagde capaciteit volledig te leveren, daarom is inzet vanuit de flexibele ruimte noodzakelijk.

Aangezien er voor de jaren 2019-2022 een gelijkblijvend aantal uren van de deelnemers wordt gehanteerd, is ook de formatie gedurende deze periode vooralsnog gelijk gehouden. Door een geleidelijke stijging van de formatie proberen we de inhuur terug te dringen.

Huisvesting

Het huurcontract van het pand van de ODWH aan de Schipholweg in Leiden heeft een looptijd tot en met 31 december 2021 en de huurkosten bedragen voor 2019 € 591.000, uitgaande van een indexering van 2%, gedurende een half jaar, en een structurele verlaging van de servicekosten tot €40.000 per jaar. Overige kosten bestaan uit o.a. onderhoud en schoonmaak. De jaarlijkse huurindexatie vindt plaats aan de hand van het consumentenprijsindexcijfer en is steeds per 1 juli effectief.

ICT

Hieronder zijn de licentie- en ontwikkelingskosten Squit pro rato onder de taakvelden Milieubeheer en Wonen en Bouwen toegerekend. De overige dienstbrede kosten zijn onder Overhead opgenomen. Dit betreft ICT kosten zoals netwerk, support, en bedrijfsmatige applicaties zoals Afas.

Overige kosten

Hieronder vallen de dienst brede kosten voor onder andere administratie, communicatie, opleidingen en overige personele lasten is getoetst aan de werkelijke uitgaven van 2017 en ten opzichte van de begroting van 2018 met 2% geïndexeerd. De opleidingskosten en overige personele lasten zijn pro rato toegerekend aan Milieubeheer en Wonen en Bouwen. De overige kosten zijn toegerekend aan Overhead.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn geactualiseerd op basis van de werkelijke investeringen tot en met 2017 en de verwachte investeringen in 2018-2022.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Vanaf 2016 is de wet Vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen ingegaan. De activiteiten die een belastbare winst opleveren zijn bij de ODWH beperkt tot detacheringen bij niet deelnemers. De jaarlijkse VPB last die hoort bij deze activiteit is nihil, aangezien er voor 2019 geen detacheringen bij niet deelnemers voorzien zijn. Dit taakveld is derhalve niet opgenomen.

II. Toelichting per taakveld

Bestuur

Dit betreft de kosten van de accountant. Het BBV schrijft voor dat accountantscontrole onder taakveld Bestuur wordt opgenomen.

Overhead

Hier zijn de personeelskosten pro rato toegerekend. De Huisvestings- en afschrijvingskosten zijn volledig aan Overhead toegerekend. ICT kosten zijn dienstbreed meegenomen, exclusief Squit. De opleidingskosten, overige personele lasten zijn pro rato toegerekend aan Overhead, waarbij de dienstbrede kosten volledig zijn toegerekend aan Overhead.

Milieubeheer

Milieubeheer bestaat uit de gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu. Voor de ODWH betekent dit de personeelskosten van de primaire functies binnen de afdelingen Toezicht en Handhaving en Omgevingsmanagement. De opleidingskosten, overige personele lasten en ICT (Squit) zijn pro rato toegerekend aan Milieubeheer. De project- en materiële kosten zijn ook meegenomen, gebaseerd op de projecten 2018.

Wonen en Bouwen

Wonen en Bouwen bestaat uit gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening. Voor de ODWH betekent dit de personeelskosten van de primaire functies binnen team Bouwen. De opleidingskosten, overige personele lasten en ICT (Squit) zijn pro rato toegerekend aan Wonen en Bouwen. De project- en materiële kosten zijn ook meegenomen, gebaseerd op de projecten 2018.

4.2.2 Toelichting op de baten van de begroting 2019

I. Toelichting per opbrengstcategorie

Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdragen zijn gebaseerd op de uren van het Werkplan 2018 tegen het tarief dat op basis van de indexering in de Kadernota 2019 in het Algemeen Bestuur is vastgesteld, vermeerderd met de opbrengsten van de projecten, eveneens op het niveau van het Werkplan 2018.

Overige inkomsten

Dit betreft de inkomsten uit frictie, zoals met de deelnemers overeengekomen. Ook de opbrengsten van onderhuur zijn hieronder opgenomen.

Tabel 4.2 Opbrengsten

<i>(bedragen x €1000)</i>	Begroting 2019
Hillegom	622
Kaag en Braassem	794
Katwijk	385
Leiden	2.862
Leiderdorp	466
Lisse	560
Nieuwkoop	789
Noordwijk en Noordwijkerhout *	3.331
Noordwijk *	-
Noordwijkerhout *	-
Oegstgeest	388
Teylingen	781
Voorschoten	246
Zoeterwoude	488
Provincie Zuid-Holland **	2.490
Totaal bijdrage deelnemers	14.204
<i>Overige inkomsten</i>	
Ov inkomsten tbv frictie	383
Huuropbrengsten	30
Totale opbrengsten	14.617

(*) Noordwijk vanaf 1/1/2019 inclusief Noordwijkerhout

(**) Provincie Zuid-Holland houdt rekening met extra opdrachten in 2019 ter hoogte van een bedrag van ca.€ 275.000 (zie bijlage 11). Omdat deze opdrachten nog nader uitgewerkt dienen te worden is hiermee voorzichtigheidshalve in de Begroting 2019 nog geen rekening gehouden.

Onttrekking uit reserves

Na toestemming van het algemeen bestuur in juni 2013 is een bestemmingsreserve gevormd ter dekking van de afschrijvingskosten van de verbouwing aan het pand aan de Schipholweg in 2012. Deze bestemmingsreserve is gevormd door een eenmalige huurkorting van € 450.000. Jaarlijks valt een bedrag van € 30.000 vrij uit de bestemmingsreserve ter dekking van een gedeelte van de afschrijvingskosten van de verbouwing. Door de uittreding van Alphen aan den Rijn is rekening gehouden met een bedrag van € 185.000 aan frictiekosten voor 2019. In bijlage 5 is het verloop van de bestemmingsreserve te vinden.

II. Toelichting per taakveld

Overhead

De ODWH ontvangt door onderhuur op de locatie Schipholweg een bedrag van € 31.000 per jaar.

Milieubeheer

De deelnemersbijdragen en de overige inkomsten zijn pro rato toegerekend aan Milieubeheer. De materiële- en projectkosten zijn volledig toegerekend aan Milieubeheer. Met subsidies is vooralsnog geen rekening gehouden.

Wonen en Bouwen

De deelnemersbijdragen en de overige inkomsten zijn pro rato toegerekend aan Wonen en Bouwen.

4.3 Ontwikkelingen in de begroting 2019

In de Begroting 2019 zijn de uren gebaseerd op het Werkplan 2018. Het meerjarige urenoverzicht is opgenomen in bijlage 2. Voor de toelichting van de uren per deelnemer wordt verwezen naar de betreffende werkplannen van 2018. Bij enkele deelnemers is een stijging waar te nemen in het werkplan. Dit is het gevolg van de gestegen dienstverlening in het verleden en de verwachting dat dit zal aanhouden na 2018. Nog niet alle werkplannen 2018 zijn op het moment van het opstellen van de begroting vastgesteld. Indien nog significante aanpassingen plaats hebben dan wordt mogelijk een begrotingswijziging voorbereid.

Tabel 4.3 Urenoverzicht 2019

Deelnemers	Begroting 2019
Hillegom	7.120
Kaag en Braassem	9.110
Katwijk	4.280
Leiden (**)	32.460
Leiderdorp (**)	5.180
Lisse	6.390
Nieuwkoop	9.040
Noordwijk + Noordwijkerhout (*)	36.460
Noordwijk (*)	-
Noordwijkerhout (*)	-
Oegstgeest (**)	4.290
Teylingen	8.900
Voorschoten	2.750
Zoeterwoude	4.460
Provincie Zuid-Holland	26.030
Totaal	156.470

(*) Noordwijk vanaf 1/1/2019 inclusief Noordwijkerhout

(**) mutatie a.g.v. uren geluidskaarten (zie 3.6)

Toelichting

- Noordwijk en Noordwijkerhout zijn vanaf 2019 in bovenstaande tabel samengevoegd, aangezien deze gemeenten vanaf 1-1-2019 samengaan. Voor 2019 betreft het 26.550 uur voor Noordwijk en 9.910 uur voor Noordwijkerhout. De stijging ten opzichte van de begroting 2018 wordt met name veroorzaakt door toename in uren Noordwijk als gevolg van de benodigde inzet voor de bouwtaken. Verder is de toetreding van Noordwijkerhout met ingang van 2018 niet in de begroting 2018 opgenomen. Alleen de uren als contractgemeente (283 uur) waren opgenomen.
- De uren voor de Provincie Zuid-Holland gaan in 2019 met 2% omlaag t.o.v. het Werkplan 2018, op basis van de provinciale Kaderbrief met een afwijkende indexatie en het gebruik maken van de regels van de huidige Nota Planning en Control.
- De uren conform werkplan 2018 zijn voor de raming voor de toekomstige jaren als uitgangspunt genomen. De toekomstige ontwikkeling in de uren is nu niet nauwkeuriger in te schatten.

- Er is rekening gehouden met een mutatie in de uren als gevolg van de actieplannen geluid en geluidskarten. In het kader van de EU-richtlijn omgevingslawaai moeten geluidskarten om de vijf jaar worden opgesteld of geactualiseerd in de gemeenten Leiden, Leiderdorp en Oegstgeest. De werkzaamheden vinden plaats gedurende een periode van vijf jaar.

4.4 Meerjarenbegroting 2020-2022

Tabel 4.4 Meerjarenbegroting 2020-2022 per taakveld

<i>(bedragen x €1000)</i>	Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	-	25	-25	-	25	-25	-	25	-25
0.4 Overhead	210	4.090	-3.880	210	4.065	-3.855	210	4.155	-3.945
7.4 Milieubeheer	12.295	9.115	3.180	12.530	9.280	3.250	12.750	9.450	3.300
8.3 Wonen en bouwen	2.300	1.490	810	2.345	1.515	830	2.390	1.545	845
Totaal	14.805	14.720	85	15.085	14.885	200	15.350	15.175	175
Bestemming resultaat									
Starting in reserves			-227			-343			-205
Onttrekking uit reserves			142			144			30
Totaal resultaat			-85			-200			-175
Saldo na bestemming			0			0			0

(afgeronde bedragen)

Korte toelichting op meerjarenbegroting 2020-2022

In de meerjarenbegroting 2020-2022 is een beperkt aantal effecten verwerkt ten opzichte van de begroting 2019. Hieronder staat een toelichting op de begrote lasten en baten als deze afwijken ten opzichte van 2019.

De belangrijkste verwerkte effecten in de meerjarenbegroting zijn:

1. De vaste personele lasten zijn jaarlijks met 2% geïndexeerd
2. De kosten t.b.v. inhuur zijn vooralsnog stabiel op het niveau van 2019 gehouden, maar het streven is erop gericht om de inhuur terug te brengen en zoveel mogelijk voor structureel werk mensen in dienst te nemen.
3. Er is rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie van 2% van de huurprijs.
4. Het uurtarief is vanaf 2020 jaarlijks met 2% is geïndexeerd.
5. De deelnemersbijdragen zijn gebaseerd op het meerjarige verloop van de uren. Dit verloop staat in paragraaf 3.5 nader toegelicht.
6. In de begroting is slechts rekening gehouden met een mutatie in de uren als gevolg van de actieplannen geluid en geluidskarten. Er is in 2022 500 uur toegevoegd vanwege het meerjarige verloop van de inzet voor de actieplannen geluid en geluidskarten bij de gemeente Leiden, Leiderdorp en Oegstgeest.
7. Het reorganisatieplan P1720 gaat uit van een huuropbrengst als gevolg van verhuur van de leegstaande vierde verdieping van de Schipholweg vanaf 2020 ter hoogte van € 200.000. Er bestaat een risico dat deze huuropbrengst niet - en zeer waarschijnlijk niet in zijn geheel - wordt gerealiseerd. In de risico-paragraaf wordt dit risico nader toegelicht.
8. De opbouw van de algemene reserve is conform het reorganisatieplan P1720 opgenomen.

4.5 Ontwikkelingen in meerjarenbegroting 2020-2022

Voor de jaren 2020 tot en met 2022 is voor deze meerjarenbegroting uitgegaan van een vooralsnog ongewijzigd takenpakket. Slechts al bekende schommelingen zijn verwerkt in de urentabel en in de tabel met de bijdragen van de deelnemers. Wijzigingen in het takenpakket kunnen in de toekomst leiden tot een bijstelling van de begroting.

Onderstaand is een overzicht van de urenontwikkeling opgenomen.

Tabel 4.5 Uren ontwikkelingen in meerjarenbegroting 2020-2022

Deelnemers	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Hillegom	7.120	7.120	7.120
Kaag en Braassem	9.110	9.110	9.110
Katwijk	4.280	4.280	4.280
Leiden (**)	32.460	32.460	32.660
Leiderdorp (**)	5.180	5.180	5.330
Lisse	6.390	6.390	6.390
Nieuwkoop	9.040	9.040	9.040
Noordwijk + Noordwijkerhout (*)	36.460	36.460	36.460
Noordwijk (*)	-	-	-
Noordwijkerhout (*)	-	-	-
Oegstgeest (**)	4.290	4.290	4.440
Teylingen	8.900	8.900	8.900
Voorschoten	2.750	2.750	2.750
Zoeterwoude	4.460	4.460	4.460
Provincie Zuid-Holland	26.030	26.030	26.030
Totaal	156.470	156.470	156.970

(*) Noordwijk vanaf 1/1/2019 inclusief Noordwijkerhout

(**) mutatie a.g.v. uren geluidskaarten (zie 3.6)

Actieplannen geluid en geluidskaarten

In het kader van de EU-richtlijn omgevingslawaaï moeten geluidskaarten om de vijf jaar worden opgesteld of geactualiseerd in de gemeenten Leiden, Leiderdorp en Oegstgeest.

De werkzaamheden vinden plaats gedurende een periode van vijf jaar.

Tabel 4.6 Geluid en geluidskaarten

Gemeente	Vorbereiding geluidskaarten	Vorbereiding geluidskaarten	Geluidkaart	Actieplan	Nasleep actieplan	Totaal per gemeente
	2015 /2020 ^(*)	2016/2021 ^(*)	2017/2022	2018/2023	2019	
Leiden	50	50	250	300	50	700
Leiderdorp	50	50	200	250	50	600
Oegstgeest	50	50	200	250	50	600
Totaal	150	150	650	800	150	1.900

(*) De verwachte inzet voor begrotingsjaar 2020, 2021 en 2022 komt overeen met de uren in 2015, 2016 en 2017.

Tabel 4.7 Totaaloverzicht deelnemersbijdrage 2020-2022

<i>(bedragen x €1000)</i>	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Hillegom	634	647	659
Kaag en Braassem	810	825	842
Katwijk	392	400	407
Leiden	2.918	2.975	3.050
Leiderdorp	475	484	507
Lisse	571	582	593
Nieuwkoop	804	820	836
Noordwijk en Noordwijkerhout *	3.394	3.457	3.522
Noordwijk *	-	-	-
Noordwijkerhout *	-	-	-
Oegstgeest	395	403	424
Teylingen	796	811	827
Voorschoten	251	256	261
Zoeterwoude	496	503	511
Provincie Zuid-Holland	2.536	2.584	2.633
Totaal bijdrage deelnemers	14.472	14.747	15.073
<i>Overige inkomsten</i>			
Ov inkomsten tbv frictie	59	59	-
Huuropbrengsten	200	200	200
Totale opbrengsten	14.731	15.006	15.273

Exclusief additionele opdrachten en subsidies.

5 Ontwikkelingen NIET in de begroting

Een aantal ontwikkelingen is niet opgenomen in de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2022. Van deze ontwikkelingen is nog onvoldoende bekend over de te verwachten inzet of er is nog onvoldoende afstemming met de deelnemers geweest. Het gaat om de volgende ontwikkelingen.

Aanbesteding nieuw zaakstelsel

In de periode 2018 besteden we het zaakstelsel opnieuw aan. Het effect van een nieuw zaakstelsel op de organisatie is groot. De projectkosten van het invoeren van het nieuwe stelsel zijn nog niet in de begroting meegenomen, omdat ze nog niet bekend zijn en afhankelijk zijn van de uitkomst van de aanbesteding. Ze zullen zo nodig als begrotingswijziging aan u worden voorgesteld. Eventuele bijkomende nadelige financiële effecten van het invoeren van een nieuw stelsel, zoals de noodzakelijke ontwikkelingen die nodig zijn om aansluiting te houden met het digitale stelsel van de Omgevingswet, zijn eveneens nog niet meegenomen in deze begroting.

Inwerkingtreding Omgevingswet

De financiële effecten die ontstaan als gevolg van de invoering van de Omgevingswet zijn nog niet meegenomen. Wel blijven wij ons als ODWH voorbereiden op de komst van de Omgevingswet, zowel inhoudelijk als qua gewenste cultuur en competenties. Deze voorbereidingskosten zijn wel in de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 meegenomen.

Realisatie bezuiningsdoelstelling P1720

In de begroting houden we rekening met de realisatie van de in P1720 beschreven bezuinigingen. Mochten er bezuinigingen niet realiseerbaar blijken dan kan dit leiden tot dekkingprobleem in de begroting. Dit risico is opgenomen in de risicoanalyse in hoofdstuk 10.3.

6 Bezuinigingskosten

6.1 Bezuinigingskosten als gevolg van taakstellingen

Frichtiekosten zijn kosten die worden gemaakt doordat er een overcapaciteit bij de ODWH ontstaat als gevolg van bezuinigingen van deelnemers. Hiervoor worden eerst de bezuinigingskosten aangesproken. Is dit niet voldoende dan komen de frichtiekosten ten laste van het exploitatieresultaat.

6.2 Bezuinigingskosten 2017

Taakstelling reorganisatie P1720

In het reorganisatieplan P1720 zijn bezuinigingskosten opgenomen voor de uitvoering van het flankerend beleid uit het plan voor een bedrag van € 1.764.000. In onderstaande tabel is de verplichting per deelnemer nader uitgesplitst.

Tabel 6.1 Verplichtingenadministratie bezuinigingskosten P1720

Deelnemer	Bezuinigungs-kosten	Aandeel in even-tuele frictie-kosten	Realisatie		Inschatting		Restant bezuinigungs-kosten 2018-2019
	P1720		2017	2018	2019	Totaal	
Hillegom	103.266	5,85%	31.690	42.772	28.804	103.266	71.576
Kaag en Braassem	141.158	8,00%	43.337	58.491	39.329	141.158	97.821
Leiden	497.041	28,18%	152.656	206.036	138.349	497.041	344.385
Leiderdorp	92.059	5,22%	28.278	38.166	25.616	92.059	63.781
Lisse	95.487	5,41%	29.307	39.555	26.625	95.487	66.180
Nieuwkoop	141.397	8,02%	43.446	58.638	39.314	141.397	97.951
Oegstgeest	70.220	3,98%	21.560	29.099	19.560	70.220	48.660
Teylingen	133.904	7,59%	41.116	55.494	37.294	133.904	92.788
Zoeterwoude	68.228	3,87%	20.964	28.295	18.968	68.228	47.264
Provincie Zuid-Holland	421.241	23,88%	129.362	174.597	117.282	421.241	291.879
Totaal	1.764.000	100%	541.717	731.142	491.142	1.764.001	1.222.284

(bedragen in euro's)

Bovenstaande tabel is gebaseerd op de oorspronkelijke inschatting; of de realisatie op dezelfde wijze verloopt of dat de kosten over langere termijn gemaakt worden zal later blijken.

6.3 Bezuinigingskosten 2019

In het algemeen bestuur van 29 januari 2018 is de Kadernota 2019 vastgesteld.

In het financiële kader is geen taakstelling voor 2019 opgenomen.

7 Programma's

De ODWH is de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van en voor de deelnemende overheden en staat voor het verbeteren en bewaken van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in Holland Rijnland.

Om dit te bereiken voert de ODWH alle milieutaken uit voor de gemeenten Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude en voor de provincie Zuid-Holland. Voor de gemeente Katwijk voert de ODWH uitsluitend het Basistakenpakket uit. De gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout gaan per 1 januari 2019 fuseren. Voor deze gemeenten voert de ODWH ook de bouwtaken uit.

Daarnaast adviseert de ODWH over milieuaspecten bij ruimtelijke planvorming. Bovendien is de ODWH actief op het brede terrein van veiligheid, gezondheid en duurzaamheid. Hierbij gaat het om onderwerpen zoals bodem- en luchtverontreiniging, geluidhinder, gevaarlijke stoffen, natuur, omgevingsveiligheid en energie- en waterbesparing. Alle onderwerpen zijn vastgelegd in een gemeenschappelijke PDC (producten- en dienstencatalogus) en ZTC (zaaktypecatalogus).

De inhoudelijke begroting is opgebouwd uit vier programma's:

1. Advies
2. Reguleren
3. Toezicht & Handhaving
4. Organisatie & Ontwikkeling

De programma indeling is nog gelijk aan die in voorgaande jaren. In de loop van 2018 zal nader bezien worden hoe de programma indeling in de toekomst het beste vorm kan krijgen, vanuit de invalshoek van de Strategienota en om zoveel mogelijk inzicht te geven aan de deelnemers. De thema's Duurzaamheid, Bouwen en de Omgevingswet zullen apart inzichtelijk gemaakt worden.

7.1 Advies

7.1.1 Wat willen we bereiken?

Het doel van het programma Advies is een bijdrage leveren aan een gezonde en duurzame leefomgeving door:

- Advisering naar een optimale milieukwaliteit en duurzaamheid van de fysieke leefomgeving.
- Ondersteuning van opdrachtgevers bij het opstellen van milieubeleid en de uitvoering van projecten.

De ODWH heeft prestatie-indicatoren opgesteld om de tijdigheid en klantgerichtheid van haar dienstverlening te kunnen meten. In de periodieke rapportages rapporteren we over de resultaten.

Tabel 7.1 Kritieke Prestatie Indicatoren Advies

Kritieke Prestatie Indicator	Norm
Adviezen worden verstrekt binnen de afgesproken leveringstermijn	95%
Percentage klanten dat tevreden tot zeer tevreden is	95%

7.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

ROM-advies

De ODWH adviseert over alle ruimtelijke plannen van haar opdrachtgevers die deze taak hebben overgedragen. De expertises waarover geadviseerd zijn de thema's bodem, archeologie, lucht, MER, ecologie, geur, geluid, omgevingsveiligheid, asbest en duurzaamheid. De gemeenten Katwijk en Voorschoten voeren deze taak zelf uit.

Bodem

In het kader van de wet bodemkwaliteit wordt geadviseerd in het kader van ruimtelijke plannen.

Schiphol

De ODWH houdt het Schipholdossier nauwlettend in de gaten met het oog op een goede balans tussen leefomgevingskwaliteit en economie. Wij beoordelen de berekeningen en conclusies van de Milieu Effect Rapportage kritisch, omdat die ten grondslag liggen aan diverse wetgevingsdocumenten, o.a. het Luchthaven verkeerbesluit (LVB) en het Luchthaven indeling besluit (LIB). Daarnaast zijn er zoals gebruikelijk in diverse gemeenten raadvragen te beantwoorden en overleggen met bewoners te organiseren. Ook verzorgen wij weer voor zeven gemeenten de jaarlijkse rapportage over de geluidmetingen van vliegtuiglawaai in onze regio.

Omgevingswet

De ODWH wil zich tijdig en zorgvuldig voorbereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en provincie en gemeenten ondersteunen bij de implementatie ervan. De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 2021, maar de ODWH blijft ook in 2019 bezig met de voorbereiding op deze wet, door onder andere het organiseren en deelnemen aan leerkringen en het ontwikkelen van een spelvariant om inzicht in de het werken met de omgevingswet te krijgen.

Asbest

Asbestdakenverbod

In de zomer van 2017 is het wettelijk kader voor het asbestdakenverbod 2024 vastgesteld. Verschillende overheden zijn reeds gestart met de oriëntatie op de consequenties van dit verbod. In 2017 is de opdracht gegeven aan de dienst om de communicatie rondom het verbod centraal op te pakken. Hierbij is onder meer sprake van het desgewenst inventariseren per gemeente, het ondersteunen bij communicatie, het organiseren van verwijdering op grote schaal, het faciliteren en stimuleren van aantrekkelijke financieringsopties en het begeleiden en ontzorgen van eigenaren van asbestdaken.

Aanpak Ernst- en spoedlocaties (Wbb)

Aanpak Spoedlocaties

De ODWH voert namens de provincie en gemeente Leiden de bevoegd gezag taken uit van de Wet bodembescherming (Wbb) in de regio Holland Rijnland (met uitzondering van de gemeente Alphen aan den Rijn).

In 2019 staat naast de uitvoering van de reguliere wettelijke bodemtaken (Wet bodembescherming en Wet milieubeheer) de uitvoering van het Bodemconvenant 2016-2020 centraal.

Nazorglocaties

Voor de zogenaamde nazorglocaties, locaties die in het verleden vanuit het vangnet Wbb door de provincie zijn gesaneerd, zijn aanvullende activiteiten nodig. Voor de regio West-Holland gaat het om vijf voormalige stortlocaties, waar sprake is van mogelijke of actuele verspreiding van bodemverontreiniging via het grondwater. Dan is aanvullende actie geboden.

Projecten

In opdracht voert de ODWH projecten en programma's uit voor de gemeenten en provincie. Naast ondersteuning bij de uitvoering van lokaal ruimtelijk- en duurzaamheidsbeleid, worden additionele opdrachten uitgevoerd op het gebied van omgevingsveiligheid, energie en duurzaamheid.

Geluidsanering wegverkeerslawaaï

Bij deze projecten gaat het zowel om gevelmaatregelen (gevelsanering) maar ook om toepassing van geluid reducerende wegdekverharding en geluidschermen. Ieder project krijgt een saneringsprogramma waarin de motivatie is opgenomen waarom een maatregel wel of niet wordt toegepast.

7.1.3 Wat mag het kosten?

Op basis van de ureninschatting 2019 zijn de verdeelsleutels per programma bepaald. Voor Advies betekent dit dat de totale kosten €4.048.000 mogen bedragen.

7.2 Reguleren

7.2.1 Wat willen we bereiken?

Het doel van het programma Reguleren is een bijdrage leveren aan een gezonde en duurzame leefomgeving door:

- Het uitvoeren van alle activiteiten in het werkgebied van de ODWH voor inrichtingen, waarvoor volgens de milieuwetgeving een vergunning of een melding is vereist, die over een actuele vergunning beschikken of die gemeld zijn.
- Het beoordelen of initiatieven in de bodem voldoen aan de Wet Bodembescherming en het Besluit Bodemkwaliteit en zonodig hierop beschikken.
- Het beoordelen en vergunnen van bouwplannen conform de bouwregelgeving en of de passen binnen de ruimtelijke kaders.

De ODWH heeft prestatie-indicatoren opgesteld om de tijdigheid en klantgerichtheid van haar dienstverlening te kunnen meten. In de periodieke rapportages rapporteren we over de resultaten.

Tabel 7.2 Kritieke Prestatie Indicatoren Reguleren

Kritieke Prestatie Indicator	Norm
Meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit worden binnen 28 dagen afgehandeld	70%
Vergunningsaanvragen regulier worden afgehandeld binnen de wettelijke termijn.	100%
Vergunningsaanvragen uitgebreid worden afgehandeld binnen de wettelijke termijn (26 weken) *	95%

** Bij deze KPI's betreft het Wabo procedures en daarmee zowel bouw als milieu*

7.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Milieu

Jaarlijks maakt de ODWH een inventarisatie van milieuvergunningen die tien jaar of ouder zijn. Deze vergunningen worden vervolgens getoetst op de actualiteit. Wanneer uit deze toets blijkt dat de vergunning niet meer actueel is, wordt deze geactualiseerd.

In 2019 gaat bij de actualisatie van vergunningen bijzondere aandacht uit naar de energiebesparingsmogelijkheden en duurzaamheid.

Bodem

Voor initiatieven in de bodem waar zich verontreinigen bevinden is vaak een beschikking nodig dit kan via een saneringsplan of een BUS-melding (besluit uniforme saneringen). Namens het bevoegd gezag Wbb (provincie of Leiden) worden deze initiatieven behandeld.

Bouwen

Het beoordelen of bouwplannen voldoen aan de bouwregeling en passen binnen de ruimte kaders.

7.2.3 Wat mag het kosten?

Op basis van de ureninschatting 2019 zijn de verdeelsleutels per programma bepaald. Voor Reguleren betekent dit dat de totale kosten €2.904.000 mogen bedragen.

7.3 Toezicht & Handhaving

7.3.1 Wat willen we bereiken?

Het programma Toezicht en Handhaving draagt bij aan het vergroten van de leefbaarheid en de veiligheid door een hoog naleefgedrag van de bedrijven.

Het doel van het programma Toezicht en Handhaving is dat inrichtingen in het werkgebied van de ODWH de geldende regels naleven. Het uitgangspunt is uniform toezicht dat effectief en efficiënt is en oog heeft voor bestuurlijke handhavingsprioriteiten en overwegingen.

De ODWH heeft prestatie-indicatoren opgesteld om de tijdigheid en klantgerichtheid van haar dienstverlening te kunnen meten. In de periodieke rapportages rapporteren we over de resultaten.

Tabel 7.3 Kritieke Prestatie Indicatoren Toezicht & Handhaving

Kritieke Prestatie- Indicator	Norm
Controlebrieven worden binnen elf werkdagen na de controle verstuurd	80%
Hercontroles worden uitgevoerd binnen elf werkdagen na verlopen van hersteltermijn	80%
Met melders van klachten en incidenten wordt binnen drie dagen contact opgenomen	95%
Controles op complexe inrichtingen worden collegiaal getoetst	90%
Controles op inrichtingen met een overtreding worden collegiaal getoetst	90%

Bovenstaande kpi's hebben geen betrekking op het bouwtoezicht, omdat de werkwijze en procedures bouw en milieu wezenlijk verschillen. In 2018 worden voor bouwtoezicht kpi's ontwikkeld.

7.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Ook in 2019 werkt de ODWH conform het gemeentelijk uitvoeringsbeleid Toezicht en Handhaving 2016-2019. Dit beleid sluit aan op de landelijke handhavingsstrategie en betekent dat de ODWH inzet op programmatische, risicogestuurde en omgevingsbewuste toezicht en handhaving.

Een uitgangspunt in het uitvoeringsbeleid is dat de complexe en standaard inrichtingen met een vaste regelmaat worden gecontroleerd. De complexe bedrijven worden jaarlijks gecontroleerd aan de hand van een toezichtplan. Voor de standaard bedrijven hanteren we in de regel een controlefrequentie van één keer per drie jaar.

Projecten

Voor de eenvoudige en minimum bedrijven voeren we alleen nog projecten uit. Vaak gebeurt dit aan de hand van een branche of thematische aanpak waarbij een specifiek deelaspect gecontroleerd wordt. Deze projectmatige aanpak wordt in een aantal gevallen ook voor bedrijven in hogere categorieën ingezet. Ook worden er projecten uitgevoerd die gericht zijn op het verder ontwikkelen van toezicht.

Meerjarenprogramma duurzaamheid (2015-2020)

Duurzaamheid staat bij veel gemeenten hoog op de agenda, mede vanwege het SER energieakkoord. De ODWH speelt hier met het Meerjarenprogramma Duurzaamheid op in. Duurzaamheid krijgt de komende jaren prioriteit en meer aandacht binnen het programma Toezicht en Handhaving, door de uitvoering van dit meerjarenprogramma.

Asbesttoezicht

In 2017 is het Besluit omgevingsrecht (Bor) gewijzigd in verband met de uitvoering van de Wet VTH (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving). De wijziging van het Bor heeft consequenties voor de benodigde capaciteit voor milieutoezicht. Het uitvoeren van het toezicht op asbestverwijdering is een extra taak voor de dienst. De overdracht van deze werkzaamheden is in 2018 gestart en zal naar verwachting in 2019 afgerond zijn om het dan als structurele taak uit te voeren.

Andere werkzaamheden

Voor een aantal opdrachtgevers voeren we specifiek bepaalde werkzaamheden uit. Voor de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout voeren wij het Bouwtoezicht uit, voor Hillegom het toezicht op APV-taken en voor de gemeenten Hillegom, Leiden, Lisse en Voorschoten voeren we evenementcontroles uit.

7.3.3 Wat mag het kosten?

Op basis van de ureninschatting 2019 zijn de verdeelsleutels per programma bepaald. Voor Toezicht en Handhaving betekent dit dat de totale kosten €5.422.000 mogen bedragen.

7.4 Organisatie & Ontwikkeling

7.4.1 Wat willen we bereiken?

Het programma Organisatie en Ontwikkeling heeft als doel bij te dragen aan de realisatie van kwalitatief goede producten, het gewenste dienstverleningsniveau en de positionering van de ODWH in de externe omgeving

Het betreft hier geen uren die vallen onder de overhead, zoals de financiële en personele ondersteuning. Het betreft uren die (indirect) bijdragen aan de kwaliteit van producten en toegerekend worden aan het primaire proces.

7.4.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Binnen het programma Organisatie & Ontwikkeling hanteren wij drie hoofdproducten, te weten (1) Dienstverlening, (2) Kwaliteit en (3) Projecten.

Dienstverlening

Voorlichting (D12)

De uitvoering van het communicatiebeleid levert een bijdrage aan het behalen van de organisatiedoelen door een structurele aanpak van de communicatie met onze doelgroepen, waaronder opdrachtgevers en samenwerkingspartners, maar ook burgers en bedrijven. Speerpunten in het communicatiebeleid zijn helder communiceren over risico's en het online ontsluiten van informatie.

Relatiebeheer (D14)

Een gezamenlijk vastgestelde afstemmingsstructuur met de deelnemers is de basis voor het relatiebeheer van de ODWH. Het uitgangspunt is om de afstemming op alle niveaus (bestuurlijk, management en ambtelijk) in te vullen. Iedere deelnemer heeft zijn eigen accountmanager.

Kwaliteit

Kennisteam (O04)

Met kennisteam voor de verschillende milieuthema's of branches, zoals energie, vuurwerk en tuinbouw, werkt de ODWH aan het beheren, actualiseren en delen van kennis. Het doel hiervan is om een actieve speler te zijn in het provinciale en landelijke kennisnetwerk.

Functioneel applicatiebeheer (O05)

Functioneel applicatiebeheer Squit XO is verantwoordelijk voor het in stand houden en door ontwikkelen van het zaaksysteem Squit XO. Het zaaksysteem is van essentieel belang voor alle disciplines in het primaire proces.

Opleiding (Inhoudelijk)(O97)

De trainingen en opleiding die noodzakelijk om kennis op te bouwen of instant te houden zodat het gewenste vakinhoudelijke kennisniveau van de ODWH medewerkers gewaarborgd blijft. Het betreft hier niet de trainingen etc. gericht op de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers.

Projecten (O99)

Uitvoering speerpunten strategienota 2018 – 2021 'Samen Eén'.

De ODWH werkt met deskundigheid en gedrevenheid aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving (milieu en duurzaamheid, veiligheid, gezondheid) in haar werkgebied. Zij levert een optimale bijdrage aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid voor haar deelnemers.

De uitvoering van de speerpunten wordt naar verwachting grotendeels binnen de bestaande financiële kaders gerealiseerd. Voor de uitvoering wordt in 2018 een programmaplan opgesteld. De speerpunten (1) Kennisinstituut, (2) Eigenaarschap en relatie opdrachtgever-opdrachtnemer, (3) Optimale samenwerking in de regio en (4) Kwaliteitsproducten behoren tot het programma O&O.

Zaaksysteem

In 2018 besteden we het zaaksysteem aan. Als uit de aanbesteding een ander zaaksysteem komt dan het huidige loopt naar verwachting de implementatie door in 2019.

Zichtbaarheid en nabijheid

In 2019 zetten we het project nabijheid gemeenteraden (en Provinciale Staten) door. Het nog te ontwikkelen programma voor 2019 zal voortborduren op onze ervaringen in 2018, waar de activiteiten in het teken staan van de verkiezingen.

Klanttevredenheidsonderzoek (KTO)

We continueren het huidige klanttevredenheidsonderzoek in 2019. Daarbij streven we naar het continu meten van de tevredenheid voor al onze producten. De resultaten zijn belangrijk in het kader van het continu verbeteren van de werkprocessen. We rapporteren over de bevindingen en verbeteringen.

7.4.3 Wat mag het kosten?

Op basis van de ureninschatting 2019 zijn de verdeelsleutels per programma bepaald. Voor Organisatie en Ontwikkeling betekent dit dat de totale kosten €2.473.000 mogen bedragen.

8 Paragrafen

In dit hoofdstuk staan de verplichte paragrafen conform de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Niet alle verplichte paragrafen zijn van toepassing op de dienst. De relevante paragrafen zijn in detail uitgewerkt en gaan over het weerstandsvermogen, risicomanagement en de financiering van de dienst, de ontwikkeling en verbeteringen in de bedrijfsvoering en het onderhoud van kapitaalgoederen.

8.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie hoe robuust de (meerjaren)begroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van de ODWH indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot maatregelen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van de ODWH ook direct onder druk. Daarom heeft de ODWH op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

In de Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement die op 2 november 2015 door het algemeen bestuur is vastgesteld, zijn de uitgangspunten vastgesteld voor het bepalen van de risico's in euro's en de hoogte van het weerstandsvermogen. Hiermee wordt voldaan aan de wens van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zoals vastgelegd in de brief voor het toezichtregime 2016.

Onderdeel van het verbeterplan P1720 is het op peil brengen van het weerstandsvermogen. Naar verwachting zal dit na 2019 nog niet op peil zijn maar in de komende jaren wordt een verdere opbouw van het weerstandsvermogen voorzien.

Het weerstandsvermogen is het saldo van de weerstandscapaciteit en de financiële gevolgen van de risico's. Het weerstandsvermogen geeft samen met het begrotingsresultaat, het verloop van de investeringen, financiering, reserves en voorzieningen en de uitkomsten van de meerjarenraming een indicatie van de financiële positie van de ODWH.

De paragraaf weerstandsvermogen bevat volgens de voorschriften vanuit het BBV ten minste:

- a. het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's
- b. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- c. een inventarisatie van de risico's

Omvang weerstandsvermogen

Uit de risico-inventarisatie in onderstaande paragrafen blijkt dat de omvang van het weerstandsvermogen ruim binnen de maximale omvang van de reserve valt, zoals die in de Gemeenschappelijke Regeling bepaald is. De maximale omvang van de algemene reserve is 5% van de verwachte omzet in 2019 en bedraagt € 730.450. De omvang van de algemene reserve per 1-1-2019 bedraagt € 495.000 en dekt daarmee voor 56% de geïnventariseerde risico's af. De omvang van de risico's staat toegelicht in bijlage 3.

Bepaling omvang weerstandsvermogen	Bedrag
Verwachte omzet in 2019	14.617.000
Norm weerstandsvermogen	5%
Maximale omvang algemene reserve	€ 730.450

Bepaling vrije ruimte algemene reserve	Bedrag
Verwachte omvang van de algemene reserve per 1 januari 2019	€ 495.000
Risico impact	€ 888.938
Vrije ruimte in de algemene reserve	-€ 393.938

In de onderstaande paragrafen staat de volledige inventarisatie van de risico's nader uitgewerkt. Vervolgens is de verwachte omvang van de risico's ingeschat, rekening houdend met doorgevoerde beheersmaatregelen. Op basis van de spelregels in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is vervolgens de financiële impact van het risico bepaald. De omvang van de risico impact geeft uiteindelijk de benodigde omvang van de algemene reserve weer.

8.1.1 Risicomanagement

Algemeen

De ODWH heeft een maatschappelijke doelstelling op het gebied van regulering en toezicht en handhaving op basis van milieu- en bouwwetgeving. Om deze doelstelling ook in de toekomst te kunnen realiseren treft de dienst waarborgen voor een goede reputatie en een duurzaam gezonde financiële situatie. Dit vindt plaats in het kader van 'good public governance'.

Een onderdeel van deze waarborgen is het opzetten en onderhouden van een systeem van risicomanagement. Daarbij wordt het begrip risico breed opgevat als de kans dat een gebeurtenis zich in de toekomst kan voordoen en die gevolgen heeft op de realisatie van de maatschappelijke doelstelling van de ODWH. Het risicomanagement is geïmplementeerd met het doel: identificatie van risico's, de kwantificering van deze risico's, het bepalen van bijpassende beheersingsmaatregelen en het inbedden in de reguliere planning en controlcyclus.

De doelstelling is het borgen van risicomanagement in de organisatie, waarbinnen twee deeldoelstellingen zijn te onderscheiden:

1. Risicobewustzijn; het besef te laten doordringen dat ook (middel)grote en goed bekendstaande organisaties als de ODWH fouten maken en van die fouten ook kunnen leren. En dat risicomanagement één van de instrumenten is om dat besef te laten indalen en fouten tegen te gaan.
2. Inbedden van risicomanagement in de reguliere planning en control cyclus.

De basis voor ingebed risicomanagement is risicobewustzijn. Met die basis worden vervolgens verschillende fasen in systematisch en cyclisch risicomanagement onderscheiden:

1. risico's identificeren
2. risico's analyseren en kwantificeren
3. risico eigenaren benoemen en beheersingsmaatregelen vaststellen
4. risico's monitoren aan de hand van risico indicatoren

Benoembare specifieke risico's

Uit het geheel van bedrijfs- en bestuur risico's is een aantal risico's specifiek benoemd. Dit zijn dus niet alle risico's, maar wel de risico's die in de komende jaren specifieke aandacht in de beheersing vragen. In bijlage 2 is de risico inventarisatie opgenomen.

Beheersing

De beheersing op de verschillende risico's vindt plaats door de voorgangsanalyse op de risico's periodiek te bespreken in het MT. Indien noodzakelijk en mogelijk worden in het MT aanvullende maatregelen afgesproken. De voortgang wordt periodiek besproken met het bestuur, indien nodig zal tussentijds contact gezocht worden met de betreffende vertegenwoordigers van de besturen.

Afdekken risico's

In de huidige nota planning & control is gekozen voor het maximeren van het weerstandsvermogen op 5% van de omzet. In de meerjarenbegroting is uitgegaan van de voorgenomen wijziging in de nieuwe nota planning en control waarbij het weerstandsvermogen moet aansluiten bij de hoogte van de ingeschatte risico's.

8.1.2 Financiële kengetallen

Artikel 11 van het BBV is in juni 2015 gewijzigd. Hierin is bepaald dat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen in de paragraaf Weerstandsvermogen in zowel de jaarrekening als in de meerjarenbegroting voortaan een set van vijf financiële kengetallen dienen op te nemen. Dit zijn kengetallen voor: de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De laatste twee zijn voor de ODWH niet van toepassing.

Begroting 2019	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	Verslag 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Netto schuldquote	2%	-1%	2%
Solvabiliteitsratio	18%	27%	19%
Structurele exploitatieruimte	6%	6%	7%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding weer van de schuldenlast van de ODWH ten opzichte van de eigen middelen weer. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Omdat de ODWH geen langlopende schulden heeft, zal dit kengetal rond de 0 schommelen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de verhouding weer van het eigen vermogen ten opzichte van de totale passiva en geeft aan in welke mate de ODWH het eigen vermogen kan inzetten voor de dekking van de schulden (in hoeverre is de ODWH in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen). Hoe hoger dit percentage, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie. De solvabiliteit van de ODWH zal verbeteren, omdat het weerstandsvermogen conform het reorganisatieplan meerjarig toeneemt.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft antwoord op de vraag of de ODWH voldoende structurele baten heeft om de structurele lasten te dekken. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

8.2 Financiering

Volgens de Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) is elke gemeente of gemeenschappelijke regeling verplicht een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de renterisiconorm, de verwachte toe- en/of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van de treasury.

De randvoorwaarden waarbinnen de treasury zich kan en mag bewegen wordt geformuleerd in het treasury statuut. Uiteraard valt dit binnen het wettelijke kader zoals gesteld door de Wet FIDO.

Rentevisie

De ODWH heeft geen leningen lopen. Dit wordt ook niet verwacht.

Risicobeheer

Deze paragraaf geeft een inschatting van de risico's die de ODWH gedurende de begroting kan lopen. Onder risico's worden verstaan koers- en valutarisico's en de risico's ten aanzien van rente.

Koers -en valutarisicobeheer

Koersrisicobeheer op dit moment bezit de ODWH geen derivaten en is er dus geen sprake van koersrisico.

Valutarisicobeheer op dit moment bezit de ODWH geen vreemde valuta, dus is er geen sprake van een valutarisico.

Renterisico's

De Wet FIDO hanteert voor de beheersing van het renterisico de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De wet normeert via percentages het maximale risico dat een gemeenschappelijke regeling mag lopen op de vaste (de rente risiconorm) en de vlottende schuld (de kasgeldlimiet).

Rente-risiconorm

Aangezien de ODWH geen langlopende schulden heeft, is er geen sprake van een mogelijk risico.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,2%) van het totaal van de begroting. Deze limiet mag gedurende het begrotingsjaar in principe niet overschreden worden. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld omgezet worden in een langlopende schuld.

De toegestane kasgeldlimiet is voor 2019 als volgt bepaald:

x € 1.000,-	Bedrag/ grondslag
Begrotingstotaal (betreft lastenkant)	€ 14.788
Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	8,2%
Kasgeldlimiet	€ 1.213

Op basis van het bovenstaande wordt de kasgeldlimiet voor 2019 gesteld op € 1.217.000. Dit betekent dat de omvang van de vlottende korte schuld minus de vlottende middelen dit bedrag niet mag overschrijden.

Bijdrage deelnemers

In 2019 blijft de wijze waarop de bijdrage van de deelnemers geïnd wordt ongewijzigd. De ODWH stuurt voorschotnota's op basis van de vastgestelde begroting in het algemeen bestuur. De voorschotnota's zijn gebaseerd op de onderstaande percentages:

eerste kwartaal	25% van de begroting
tweede kwartaal	30% van de begroting
derde kwartaal	25% van de begroting
vierde kwartaal	20% van de begroting

Aan het einde van het jaar vindt een afrekening plaats van het eventuele meer- of minderwerk ten opzichte van de begroting en van het bedrijfsresultaat. Er wordt hierbij rekening gehouden met de minimale en maximale omvang van de algemene reserve.

8.3 Bedrijfsvoering

In de paragraaf Bedrijfsvoering staat een aantal speerpunten op het gebied van dienstverlening, verantwoording en kwaliteit voor 2019 opgenomen.

Verder verbeteren bedrijfsvoering

De focus voor 2019 ligt op het verder doorvoeren van de reorganisatie binnen de bedrijfsvoeringdisciplines als gevolg van het reorganisatieplan P1720. Dit betreft taakstellingen op het gebied van ICT en overige materiële kosten en het verder begeleiden van bovenformatieve medewerkers naar een nieuwe werkomgeving.

Daarnaast werken wij aan de herijking van onze financiële beleidskaders en blijft het verder ontwikkelen en verbeteren van onze van de informatievoorziening naar onze klanten een belangrijk speerpunt.

Informatiemanagement

Informatiemanagement is meer dan voorheen een belangrijk onderwerp binnen de dienst. We verwachten in 2019 volledig digitaal te kunnen werken. Dit is niet alleen van belang in het kader van flex- en mobiel werken, het is ook noodzakelijk om in de toekomst aansluiting te krijgen bij het Digitale Stelsel Omgevingswet en om te voldoen aan de Archiefwet.

Verder gaan wij ons zaakstelsel in 2018 opnieuw aanbesteden, waardoor wij in 2019 werken aan de verdere implementatie van een nieuw zaakstelsel.

ServiceburO

Het ServiceburO is het centrale loket voor vragen aan de ODWH. Zij behandelt vragen van deelnemers, burgers en bedrijven en overheidsinstanties. Voor bouwtaken is een telefonisch spreekuur beschikbaar tussen 9.00 uur en 14.00 uur waarbij vragen van inwoners op deskundige wijze beantwoord worden.

8.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in ieder geval de volgende kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Voor de ODWH is geen van deze onderdelen van toepassing. Het gebouw waar de ODWH is gevestigd wordt gehuurd.

In bijlage 3 is een overzicht van de investeringen opgenomen. Alle investeringen boven de € 2.500 worden hierin opgenomen. Het betreft de kosten van meubilair, apparatuur, hard- en software en de verbouwkosten van het gehuurde pand aan de Schipholweg in Leiden.

De afschrijvingstermijn van de verbouwkosten is gelijk aan de duur van het huurcontract. Voor de overige afschrijvingstermijnen is veelal de economische levensduur als uitgangspunt genomen. Alle kosten als gevolg van de afschrijving op genoemde investeringen zijn structureel in de begroting opgenomen.

8.5 Lokale heffingen

De ODWH is niet bevoegd om lokale heffingen op te leggen. Deze bevoegdheid ligt bij de (deelnemende) gemeenten.

8.6 Grondbeleid

Het grondbeleid omvat het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om de vastgestelde ruimtelijke en deels ook economische doelstellingen te realiseren.

De ODWH is niet bevoegd om een (eigen) grondbeleid op te stellen.

8.7 Verbonden partijen

De ODWH heeft geen verbonden partijen.

In bijlage 8 is een tabel opgenomen voor de paragraaf verbonden partijen van de deelnemers.

9 Ondertekening

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van Omgevingsdienst West-Holland d.d. 9 juli 2018,

De voorzitter,

de secretaris,

Y. Peters-Adrian

M.E. Krul-Seen

10 Bijlagen

Bijlage 1 Formatieoverzicht

Afdeling	Toegestane formatie begroting 2019
Directie	1,00
Dienstverlening	34,44
Omgevingsmanagement	42,17
Toezicht & Handhaving	38,93
Totaal	116,54

De formatie is vastgesteld als onderdeel van het P1720 document.

Bijlage 2 Urenoverzicht 2017 – 2021

Deelnemers	Realisatie 2017	Begroting 2018 (na wijziging)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Hillegom	7.287	6.330	7.120	7.120	7.120	7.120
Kaag en Braassem	9.019	9.055	9.110	9.110	9.110	9.110
Katwijk	4.919	4.067	4.280	4.280	4.280	4.280
Leiden (**)	32.782	31.230	32.460	32.460	32.460	32.660
Leiderdorp (**)	5.401	5.713	5.180	5.180	5.180	5.330
Lisse	6.459	5.990	6.390	6.390	6.390	6.390
Nieuwkoop	10.673	8.782	9.040	9.040	9.040	9.040
Noordwijk + Noordwijkerhout (*)			36.460	36.460	36.460	36.460
Noordwijk (*)	27.912	19.699	-	-	-	-
Noordwijkerhout (*)	2.252	283	-	-	-	-
Oegstgeest (**)	4.428	4.455	4.290	4.290	4.290	4.440
Teylingen	9.334	8.400	8.900	8.900	8.900	8.900
Voorschoten	2.772	2.716	2.750	2.750	2.750	2.750
Zoeterwoude	4.846	4.280	4.460	4.460	4.460	4.460
Provincie Zuid-Holland	26.204	26.552	26.030	26.030	26.030	26.030
Totaal	154.289	137.552	156.470	156.470	156.470	156.970

(*) Noordwijk vanaf 1/1/2019 inclusief Noordwijkerhout

(**) mutatie a.g.v. uren geluidskaarten

Bijlage 3 Risico inventarisatie

Inventarisatie risico's

Naam risico	Omschrijving risico	Programma	Risicocategorie	Speelt vanaf
Ongedekte prijs- loonontwikkelingen niet in de indexering	In het Financieel kader is een indexatie opgenomen voor het jaar t+2. Hierdoor ontstaat het risico op ongedekte loon- en prijsontwikkelingen die plaatsvinden in het jaar t+1, omdat deze kosten pas worden gecompenseerd in het jaar t+2.	Alle	Financieel	2016
Fricatiekosten	Risico voor de Omgevingsdienst dat er kosten gemaakt dienen te worden voor het laten afvloeien van personeel, zoals loopbaanbegeleiding en UWV-kosten.	Alle	Financieel	2015
Bezuiniging huisvestingslasten	In de meerjarenbegroting is een verlaging opgenomen van de huisvestingskosten (vanaf 2020) doordat 1 tot 1,5 verdieping wordt afgestoten. Een randvoorwaarde de implementatie van het dynamisch samenwerken en de bijhorende verbouwing en het risico bestaat dat de openstaande ruimte niet tijdig wordt verhuurd.	Alle	Financieel	2020
Uren stuwmeer	Er is in de jaren een grote hoeveelheid verlofuren opgebouwd door de medewerkers. Verkoop of vervanging kost geld wat niet voorzien is.	Alle	Financieel	2015
Bezuiniging informatiseringskosten	In het kader van de bezuiniging is er een kostenreductie ingeboekt voor de informatiseringskosten. Door de ontwikkelingen en de toegenomen vereisten op het gebied van automatisering komt deze bezuiniging onder druk te staan.	Alle	Financieel	2017

Risico impact en bepaling hoogte weerstandsvermogen

Naam risico	Minimale omvang	Verwachte omvang	Maximale omvang	Str./ Incid.	Bruto verwachte omvang	Structureel effect maat- regelen	Netto verwachte omvang	Risico- score waar- schijn-	Kans	Impact
Ongedekte prijs- loonontwikkelingen niet in de indexering	85.250	220.000	550.000	I	220.000	-	220.000	6	95%	209.000
Fricatiekosten	-	458.250	611.000	I	458.250	-	458.250	4	75%	343.688
Bezuiniging huisvestingslasten	25.000	100.000	200.000	I	100.000	-	100.000	4	75%	75.000
Uren stuwmeer	95.000	158.333	475.000	I	158.333	-50.000	108.333	4	75%	81.250
Bezuiniging informatiseringskosten	25.000	100.000	200.000	S	200.000	-	200.000	5	90%	180.000
Totaal omvang en impact risico's	230.250	1.036.583	2.036.000		1.136.583	-50.000	1.086.583			888.938

Beheersmaatregelen met structureel effect

Om de financiële impact van de risico's te bepalen moet rekening worden gehouden met de structurele effecten van beheersmaatregelen die zijn getroffen om het risico te verminderen, over te dragen of te vermijden.

In onderstaande tabel staat per geïdentificeerd risico aangegeven welke aanpak is gekozen en welk (structureel) effect de aanpak heeft. De genoemde bedragen maken onderdeel uit van de risico impact berekening uit de vorige paragraaf.

Naam risico	Gekozen aanpak	Toelichting gekozen aanpak	Effect maatregelen	Structureel effect maatregelen
Ongedekte prijs- loonontwikkelingen niet in de indexering	Verminderen	Compensatie voor de cao indexering voor de perioden 2017 tot en met 2019 leidt tot afdekking voor dit risico. Vanaf 2019 komt er een nieuwe cao, de gevolgen van deze nieuwe cao zijn niet meegenomen.	0	0
FRICTIEKOSTEN	Verminderen	In de financieringsystematiek, zoals opgenomen in de Nota Planning en Control 2014 - 2017, zijn afspraken gemaakt over het vastleggen en inzichtelijk maken van de risico's voor bezuinigings- en frictiekosten en de bijdragen die de deelnemers hierin hebben. Bij het niet realiseren van de maatregel blijven de kosten drukken op de dienst.	0	0
Bezuiniging huisvestingslasten	Vermijden	Er is een makelaar in de arm genomen om te zoeken naar een huurder voor de 4e verdieping.	0	0
Uren stuwmeer	Verminderen	Door te kiezen voor geleidelijke afbouw kunnen de kosten worden opgevangen binnen de reguliere begroting.	-50.000	-50.000
Bezuiniging informatiseringskosten	Verminderen	Door sterke sturing op de uitgaven en door kritische te kijken naar de doelstellingen inkomende jaren wordt beoordeeld waar de besparingen te realiseren zijn.	0	0
		Totaal	-50.000	-50.000

Bijlage 4 Staat van investeringen

Investering	Aanschaf- waarde begin	Vermeer- deringen	Vermeer- deringen	Vermeer- deringen	Vermeer- deringen	Cumulatieve afschrijving begin	Boekwaarde begin	Afschrij- ving	Boek-waarde einde	Afschrij- ving	Boek-waarde einde	Afschrij- ving	Boek-waarde einde	Afschrijving	Boek-waarde einde
	2019	2019	2020	2021	2022		2019	2019	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
Verbouwingen	2.042.398	-	-	-	-	993.412	1.048.985	250.000	798.985	250.000	548.985	250.000	298.985	115.911	183.075
Verbouwing Schipholweg	307.949					128.458	179.491	50.000	129.491	50.000	79.491	50.000	29.491	21.612	7.878
Verbouwing Omgevingsdienst	1.734.449					864.954	869.495	200.000	669.495	200.000	469.495	200.000	269.495	94.298	175.197
							-								
Inventaris	287.491	-	200.000	200.000	800.000	265.226	22.264	7.322	14.943	14.939	200.004	10.492	389.512	42.307	1.147.206
Meubilair en inventaris	287.491	-	200.000	200.000	800.000	265.226	22.264	7.322	14.943	14.939	200.004	10.492	389.512	42.307	1.147.206
							-								
Automatisering en apparatuur	853.231	-	320.000	500.000	1.250.000	580.267	272.964	142.678	130.286	135.061	315.225	139.508	675.717	241.783	1.683.934
Automatisering/ICT	806.787	-	320.000	500.000	1.250.000	556.009	250.778	136.202	114.576	129.061	305.515	133.508	672.007	238.073	1.683.934
Geluidsapparatuur	46.444	-	-	-	-	24.257	22.186	6.477	15.710	6.000	9.710	6.000	3.710	3.710	-
							-								
Overig	2.209	-	-	-	-	2.209	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fietsplan	2.209					2.209	-	-	-	-	-	-	-	-	-
							-								
Bodemkwaliteitskaarten	110.848	-	-	-	-	110.848	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bodemkwaliteitskaarten	110.848					110.848	-	-	-	-	-	-	-	-	-
							-								
Totaal activa en investeringen	3.296.176	-	520.000	700.000	2.050.000	1.951.962	1.344.214	400.000	944.214	400.000	1.064.214	400.000	1.364.214	400.000	3.014.214

Bijlage 5 Meerjaren beeld reserves en voorzieningen

In onderstaande tabel zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de algemene reserve en de bestemmingsreserve opgenomen voor de periode 2019-2022.

Deelnemer	1-jan-19	Mutatie 2019	1-jan-20	Mutatie 2020	1-jan-21	Mutatie 2021	1-jan-22	Mutatie 2022	1-jan-23
Algemene reserve	494.624	58.779	553.403	238.149	791.552	350.132	1.141.684	227.374	1.369.058
- Resultaat boekjaar		-				-			
- Storting reserves		58.779		238.149		350.132		227.374	
Bestemmingsreserves	648.476	-214.870	433.606	-142.484	291.123	-141.123	150.000	-30.000	120.000
- Reserve afschrijvingskosten verbouwing	240.000	-30.000	210.000	-30.000	180.000	-30.000	150.000	-30.000	120.000
- Reserve frictiekosten Alphen aan den Rijn	408.476	-184.870	223.606	-112.484	111.123	-111.123	-	-	-
Totaal	1.143.100	-156.091	987.009	95.665	1.082.675	209.009	1.291.684	197.374	1.489.058

Bijlage 6 Geprognosticeerde balans

In de loop van 2016 is het vernieuwde BBV vastgesteld. Rode draad in deze vernieuwing is het streven om het inzicht in de financiële positie en het onderling vergelijk van begrotingen beter mogelijk te maken.

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven. Dit betekent dat met ingang van deze begroting een geprognosticeerde balans per 31 december 2019-2022 is opgenomen en daarnaast een berekening van het EMU-saldo voor de jaarschijven 2019-2022.

<i>(x €1.000)</i>	2019	2020	2021	2022
Totaal vaste activa	944	1.064	1.364	3.014
Totaal vlottende activa	5.600	5.600	5.100	5.100
Totaal activa	6.544	6.664	6.464	8.114
<i>Eigen vermogen</i>				
Algemene reserve	553	792	1.142	1.369
Exploitatieresultaat	0	0	0	0
Bestemmingsreserves	434	291	150	120
Totaal vaste passiva	987	1.083	1.292	1.489
Voorziening frictielasten reorganisatie	331	272	213	-
Totaal vlottende passiva	5.226	5.309	4.959	6.625
Totaal passiva	6.544	6.664	6.464	8.114

Bijlage 7 EMU-saldo

Met ingang van 2018 is conform de vernieuwing BBV de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar vereist in de meerjarenbegroting.

De begroting van de ODWH is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de overheidsorganisatie, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Zoals eerder aangegeven werkt de EMU-systematiek op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeentelijke organisaties hanteren. Investeringen tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de afschrijvingslasten van de investeringen.

(Bedragen €1.000)		Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	
	Omschrijving					
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c). (Een nadelig saldo wordt negatief weergegeven).		-156	96	207	197
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	400	400	400	400
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	+				
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	-	520	700	2.050
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	+	-	-	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	+	-	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-	-	-
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	-	-	-	-
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	383	59	59	213
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-	-	-
11	Verkoop van effecten:					
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)		Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?		-	-	-	-
	Berekende EMU-saldo		-139	-83	-152	-1.665

Investeringen in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo van de ODWH voor het jaar 2019 komt uit op - € 139.000. Het betekent dat in EMU-termen de uitgaven € 139.000 groter zijn dan de inkomsten.

Bijlage 8 Informatie verbonden partijen

De gegevens in deze bijlage is bestemd voor de paragraaf verbonden partijen van de deelnemers.

Informatie voor verbonden partijen	
A. Naam en de gevestigde plaats	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland, gevestigd te Leiden.
B. Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de belangen van de deelnemers op het gebied van omgeving en milieu, met name ter behartiging van het gemeentelijk belang van de beleidsontwikkeling op het gebied van omgeving en milieu, alsmede gericht op een efficiënte en doelmatige uitvoering van de gemeentelijke en provinciale taken en bevoegdheden als bedoeld in artikel 6, eerste lid van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland.
C. Het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar	De stemverhouding (het belang) 2018 is gebaseerd op de initiële begroting 2018 vastgesteld door het algemeen bestuur in de vergadering van 3 juli 2017. Het overzicht stemverhouding 2018 is hierna opgenomen.
D. De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar	Eigen vermogen Omgevingsdienst aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 1-1-2019: € 495.600 31-12-2019: € 549.100
	Vreemd vermogen Omgevingsdienst aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 1-1-2019: € 5.700.000 31-12-2019: € 5.230.000
E. De verwachte omvang van het financiële resultaat van de Omgevingsdienst in het begrotingsjaar	Het verwachte resultaat voor begrotingsjaar 2019 bedraagt € 166.000.

Stemverhouding 2018*

Deelnemer	Begroting 2018	Stemverhouding	stemverhouding in %
Hillegom	533.515	10	5%
Kaag en Braasem	761.138	12	6%
Katwijk	352.443	6	3%
Leiden	2.691.535	46	23%
Leiderdorp	492.870	8	4%
Lisse	506.523	8	4%
Nieuwkoop	739.303	12	6%
Noordwijk	1.689.376	28	14%
Oegstgeest	386.829	6	3%
Teylingen	712.275	12	6%
Voorschoten	234.536	4	2%
Zoeterwoude	358.332	6	3%
Provincie Zuid-Holland	2.388.487	40	20%
Totaal	11.847.162	200	100%

* Vastgesteld per e-mail door het dagelijks bestuur op 22 januari 2018.

In 2018 is de ODWH voor Noordwijkerhout de milieu- en bouwtaken gaan uitvoeren. Vanwege de fusie met Noordwijk op 1 januari 2019 is afgezien van de formele toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling. Dit heeft tot gevolg dat Noordwijkerhout in 2018 als toehoorder is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur en geen stemrecht heeft.

Bijlage 9 Omzetverdeling taken

Verdeling omzet naar reguliere en VPB taken					
Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programmataken	€ 13.469.869	€ 14.734.805	€ 14.844.052	€ 15.121.652	€ 15.391.031
Niet wettelijke taken (VPB plichtig)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal inkomsten	€ 13.469.869	14.734.805	€ 14.844.052	15.121.652	€ 15.391.031
Programmataken	100%	100%	100%	100%	100%
Niet wettelijke taken (VPB plichtig)	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal inkomsten	100%	100%	100%	100%	100%

Bijlage 10 Trendanalyse bij de begroting 2019

Uitgangspunt van de begroting 2019 is een realistische inschatting van de gevraagde capaciteit. Niet alle begrotingen van 2019 laten een stijging zien ten opzichte van de begroting 2018: als de verwachting voor 2018 en de realisatie 2017 een ander trend laat zien leidt dit voor deze gemeente tot een aanpassing van de begroting 2019 naar beneden. Als de begroting te veel achterblijft bij het werkplan of realisatie is het mogelijk dat gemeenten de middelen niet beschikbaar hebben om de hogere realisatie te bekostigen. Voor de dienst is het van belang om een realistische begroting te hebben om er voor te zorgen dat de juiste capaciteit aanwezig is. Het is voor een deelnemer echter aantrekkelijk om de begroting laag in te schatten omdat eventuele afbouw van de dienstverlening (jaarlijks of structureel) wordt berekend op basis van de begroting en niet op basis van het werkplan of realisatie.

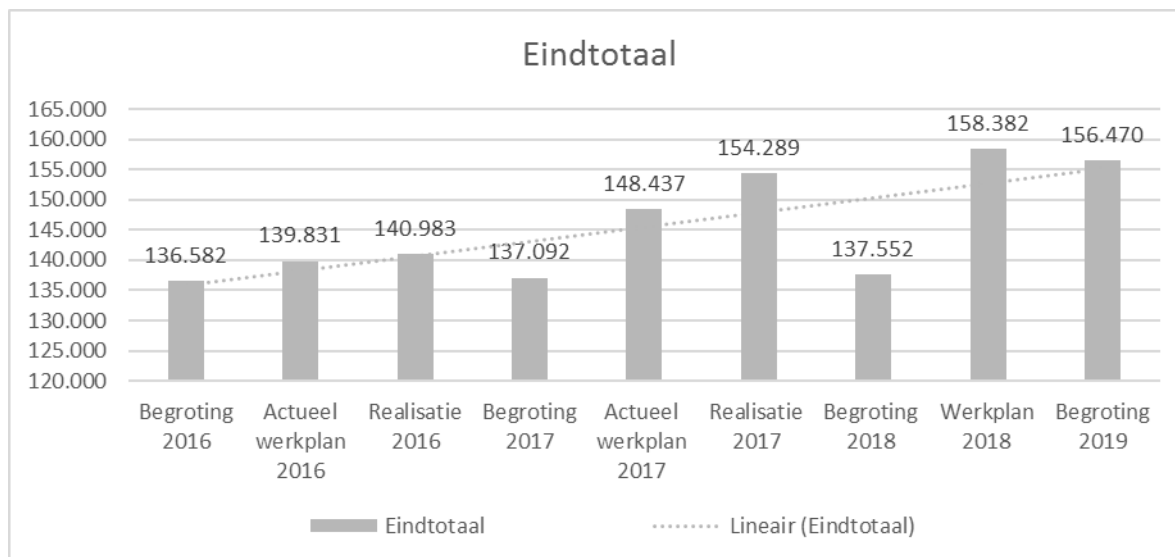
Bij bepaling van de begroting 2019 is met name uitgegaan van de laatste inschatting namelijk het werkplan 2018, op basis van onderstaande trendanalyse is het de vraag op dit niet te laag is (Gezien de huidige conjunctuur en de realisatie in 2017).

Als eerste wordt er jaarlijks een begroting opgesteld, later in de tijd als de plannen van een jaar concreter zijn wordt er per gemeente een werkplan opgesteld. De werkplannen zijn groter dan de begrotingen. Gedurende het jaar worden er (indien van toepassing) afspraken gemaakt over aanvullende werkzaamheden, afspraken hierover worden vastgelegd in offertes.

Over het totaal van de daadwerkelijk gerealiseerde uren en materielel kosten wordt jaarlijks een afrekening gemaakt.

In onderstaande urentabellen worden de inschattingsverschillen zichtbaar doordat we voor de jaren 2016-2019 de begroting- het werkplan en de realisatie naast elkaar hebben gezet. Allereerst volgt een totaaloverzicht hierna komen dezelfde overzichten per gemeente.

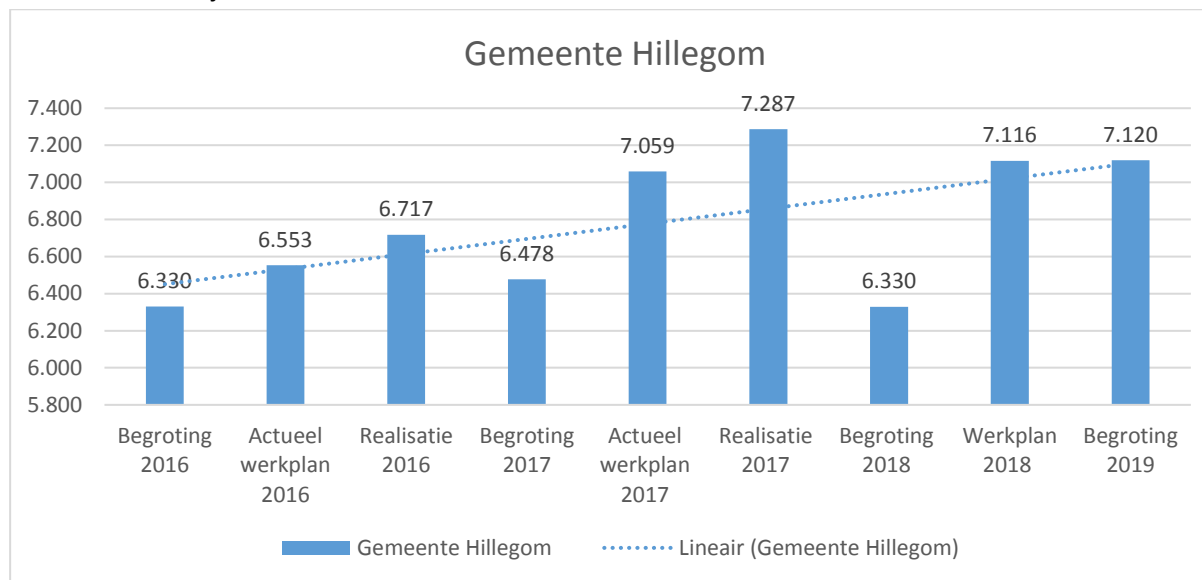
In de voorgestelde bedragen en uren in de begroting 2019 is indien van toepassing rekening gehouden met aflopende tijdelijke opdrachten.

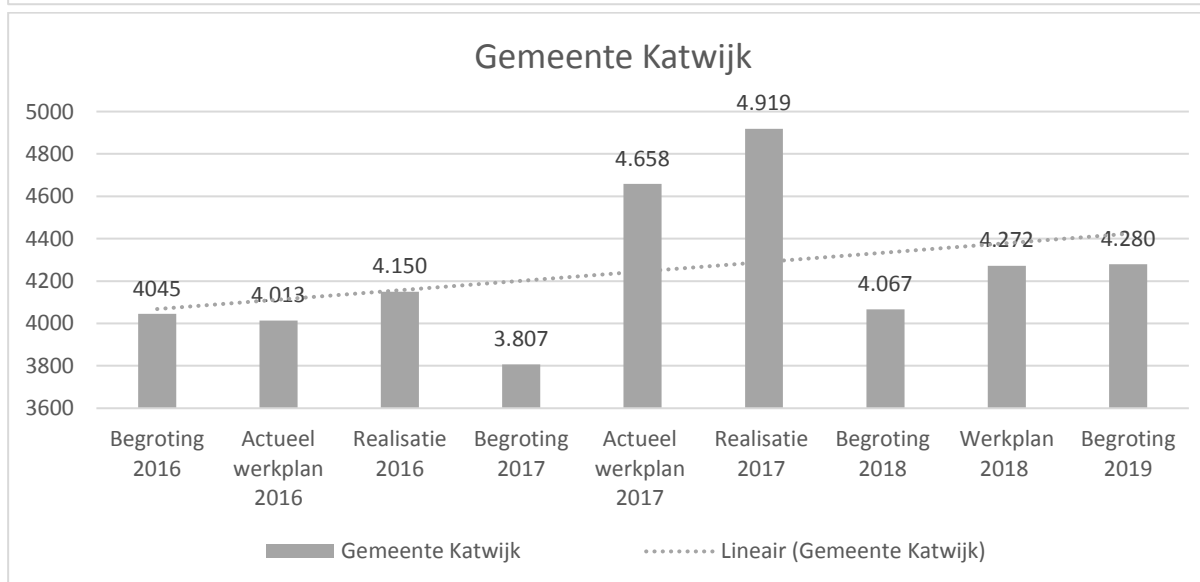
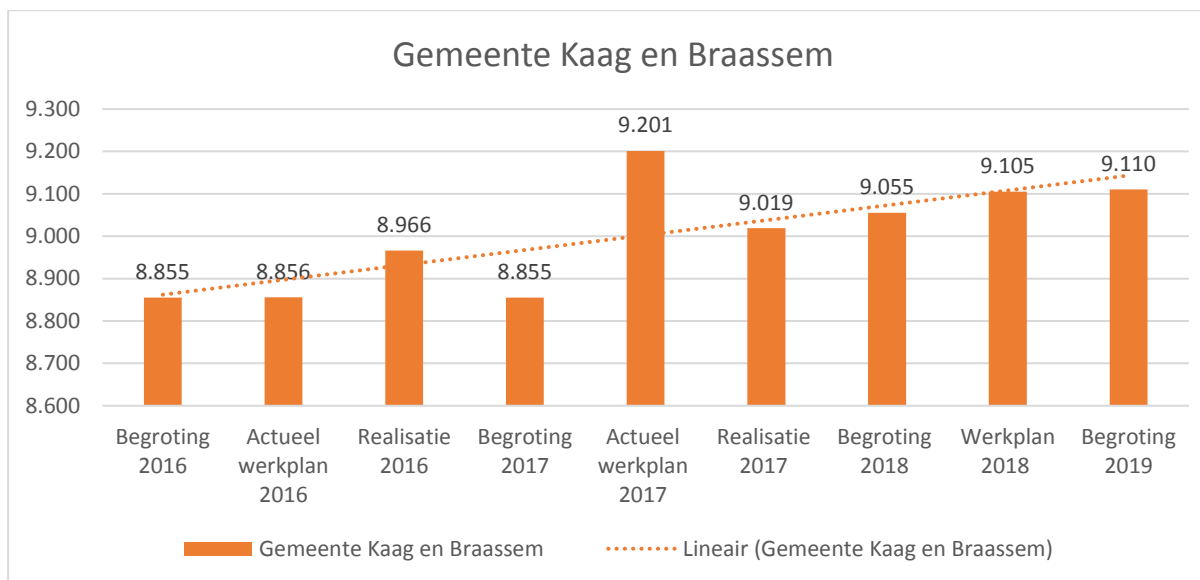

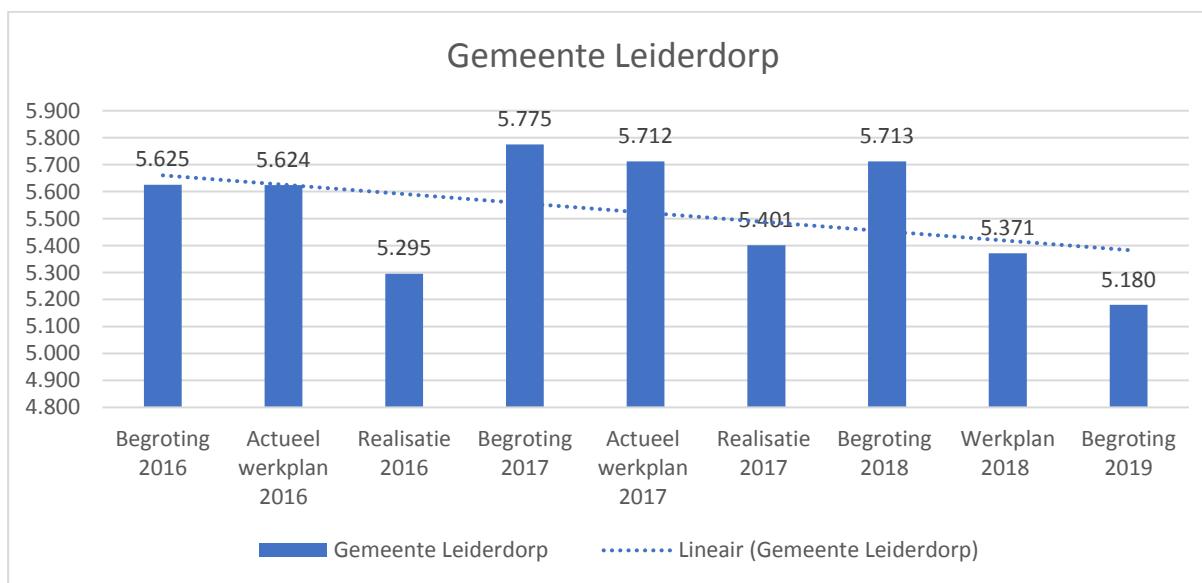
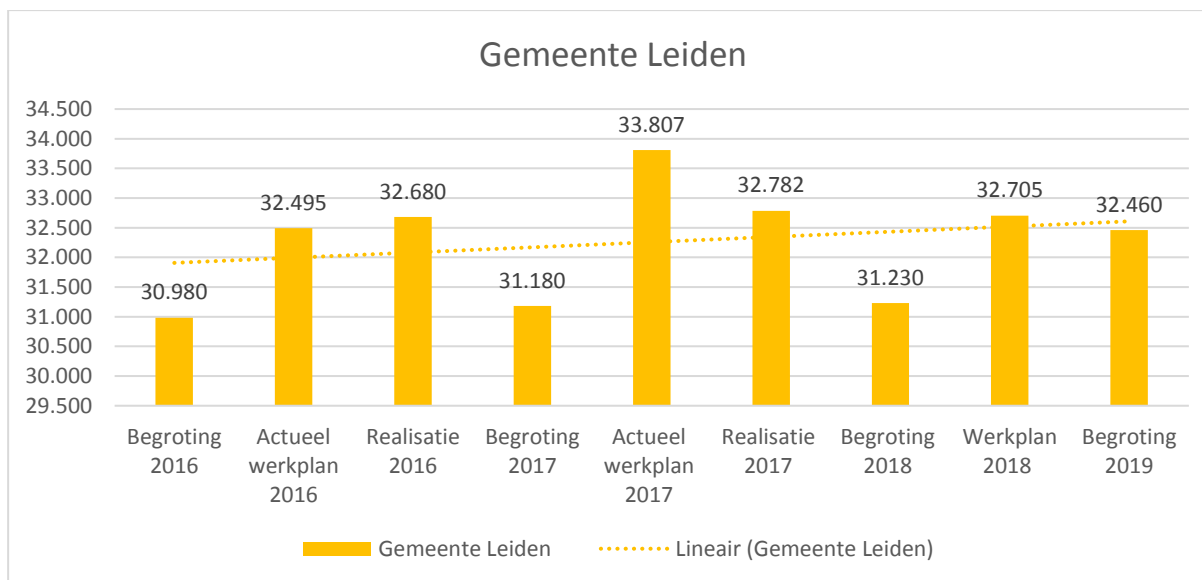
Op basis van bovenstaand urenoverzicht zijn de volgende conclusies te trekken:

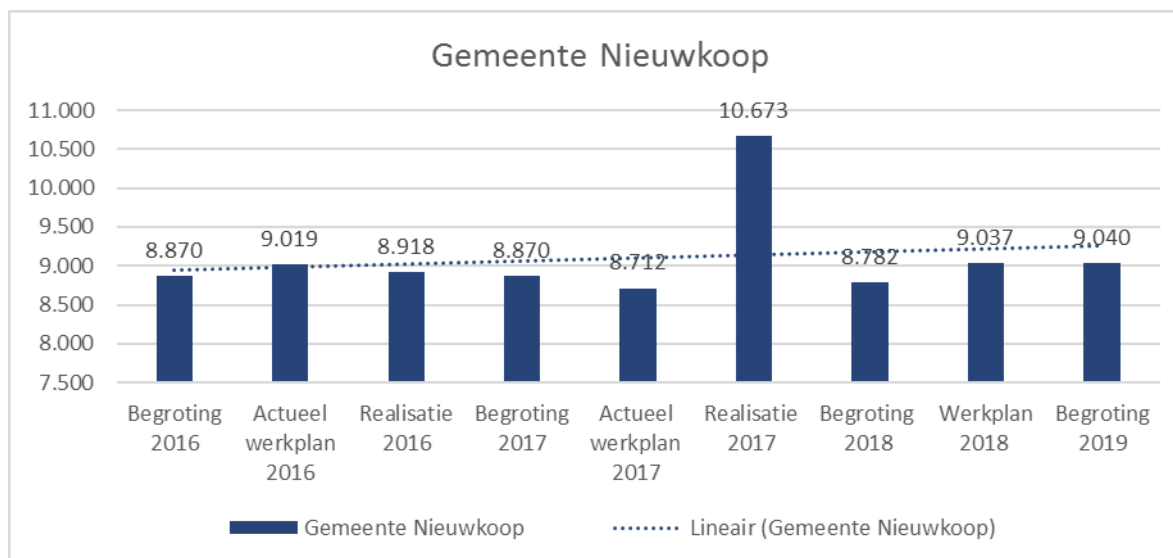
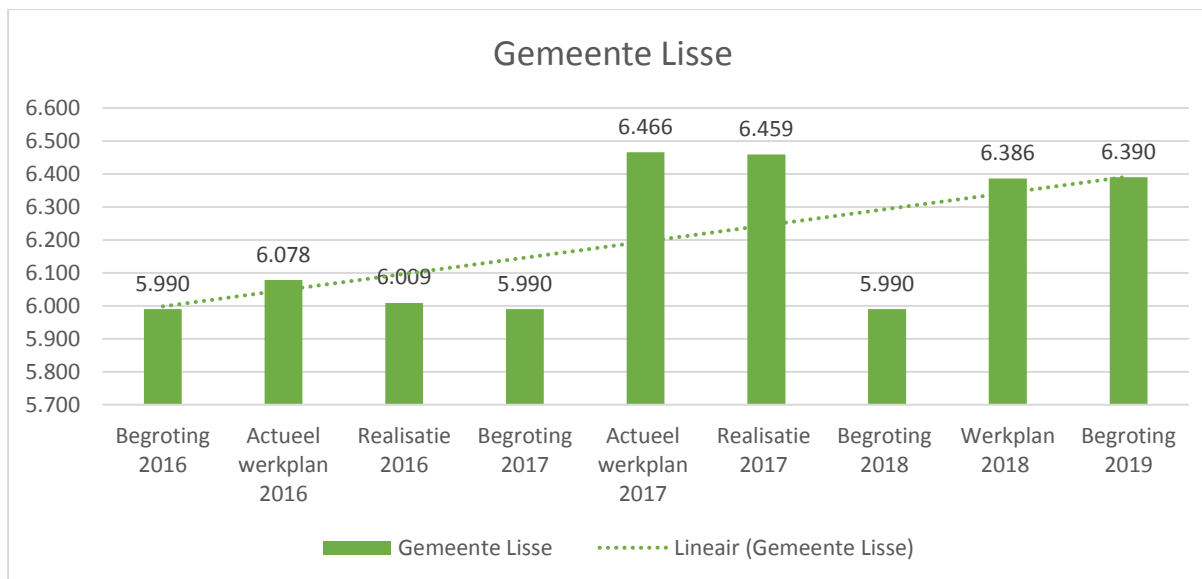
- Vanaf 2016 is een duidelijke stijgende tendens waarneembaar.
- De toename in het werkplan en realisatie is duidelijk.
- De begrotingen van 2017 en 2018 stijgen nauwelijks.
- Het verschil tussen de begroting en realisatie wordt in 2018 steeds groter.
- Het werkplan is jaarlijks hoger dan de begroting.
- De realisatie is jaarlijks weer hoger dan het werkplan.
- De stijging van de begroting 2018 naar 2019, voor 10.000 wordt veroorzaakt door de toevoeging van de gemeente Noordwijkerhout. Door de uitbreiding van het takenpakket van de gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout gezamenlijk van 19.982 in de begroting 2018 naar 36.460 in de begroting van 2019 stijgt het aantal uur met 16.478.
- Zonder de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout, neemt de begroting 2019 met 3.690 uur toe, ten opzichte van de begroting 2018. In verhouding met het werkplan 2018 daalt de begroting 2019 met 660 uur. Deze daling wordt veroorzaakt de **Actieplannen geluid en geluidskaarten**. In het kader van de EU-richtlijn omgevingslawaai moeten geluidskaarten om de vijf jaar worden opgesteld of geactualiseerd in de gemeenten Leiden, Leiderdorp en Oegstgeest. De werkzaamheden vinden plaats gedurende een periode van vijf jaar. Doordat de inspanning in 2019 daalt is het aantal uren in de begroting 2019 gedaald met 650 uur.

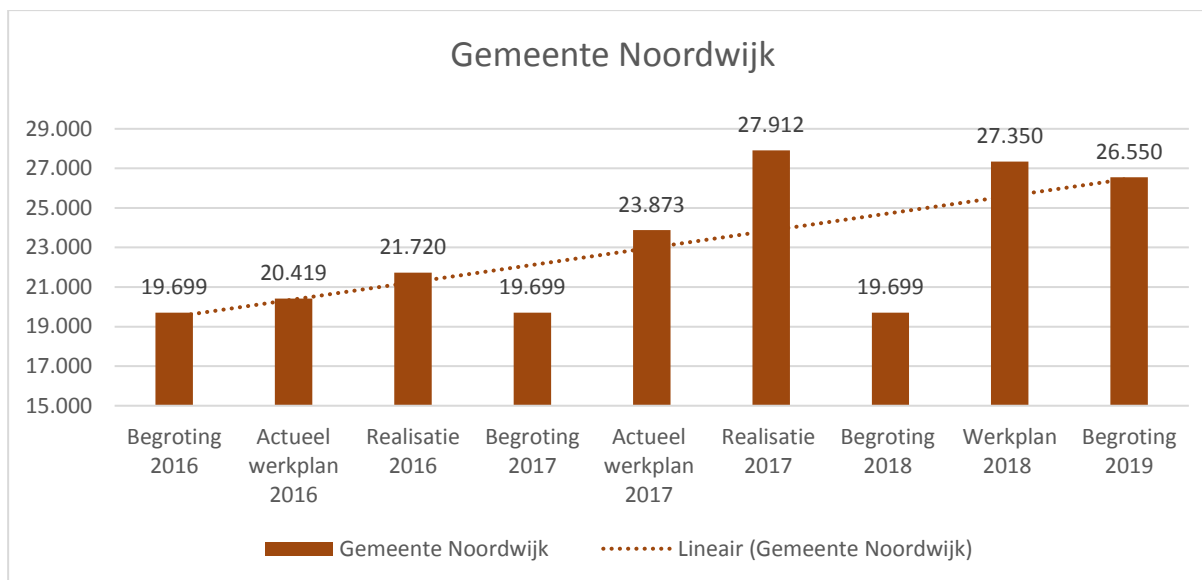
Per deelnemer zijn de trends:

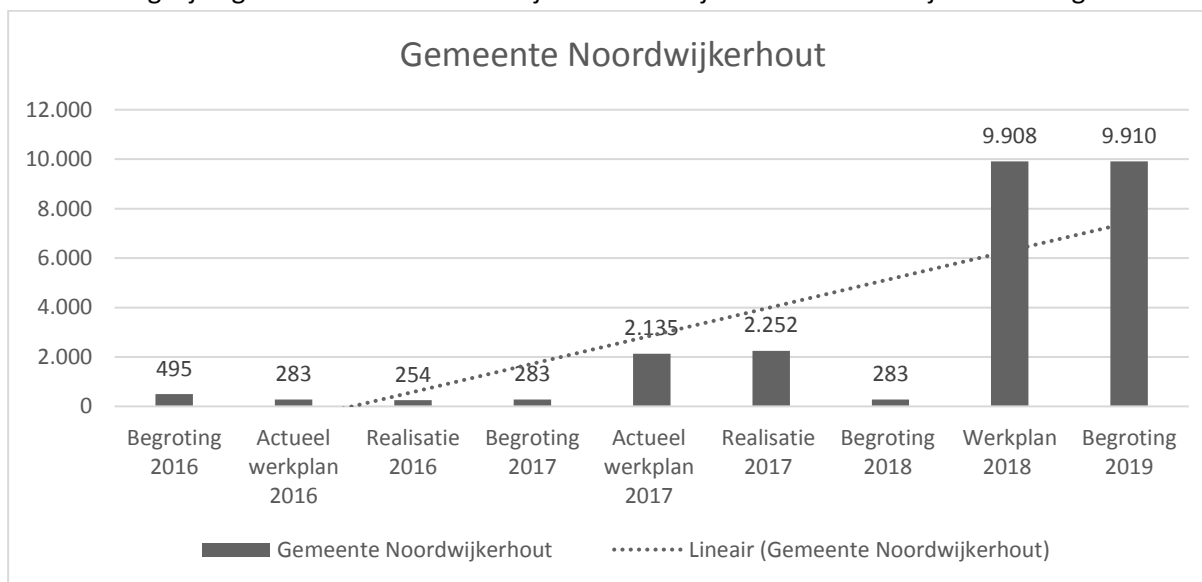

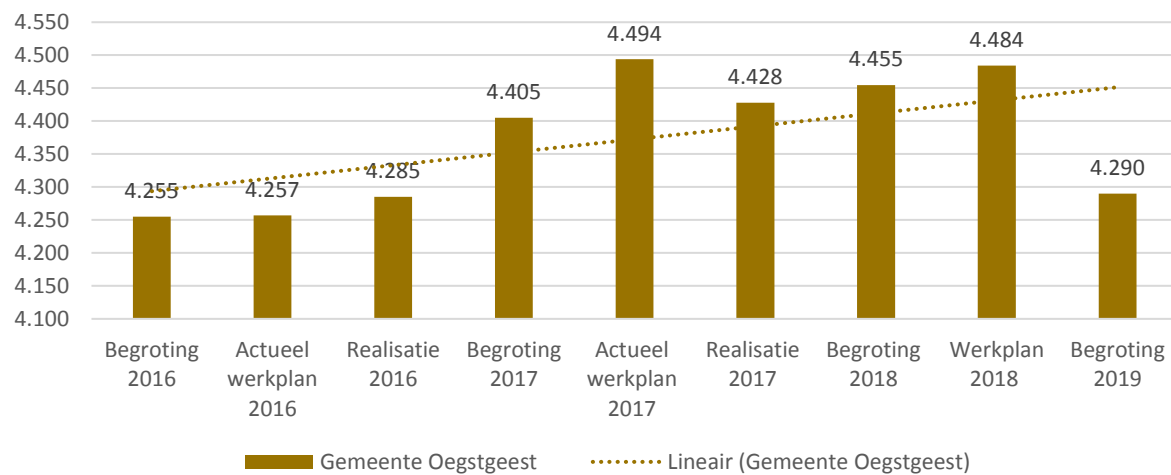

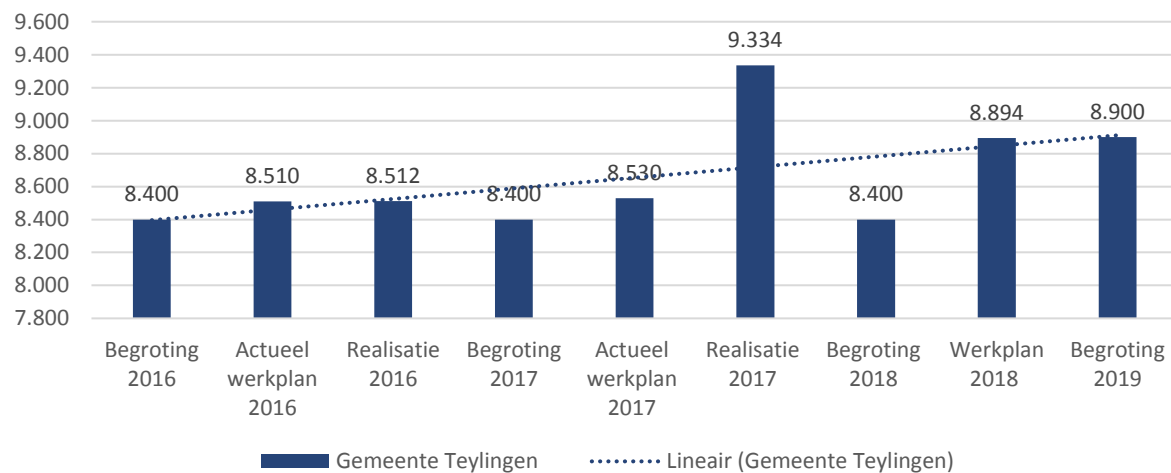
Voor de vergelijking is het deel van Noordwijk en Noordwijkerhout afzonderlijk zichtbaar gemaakt.

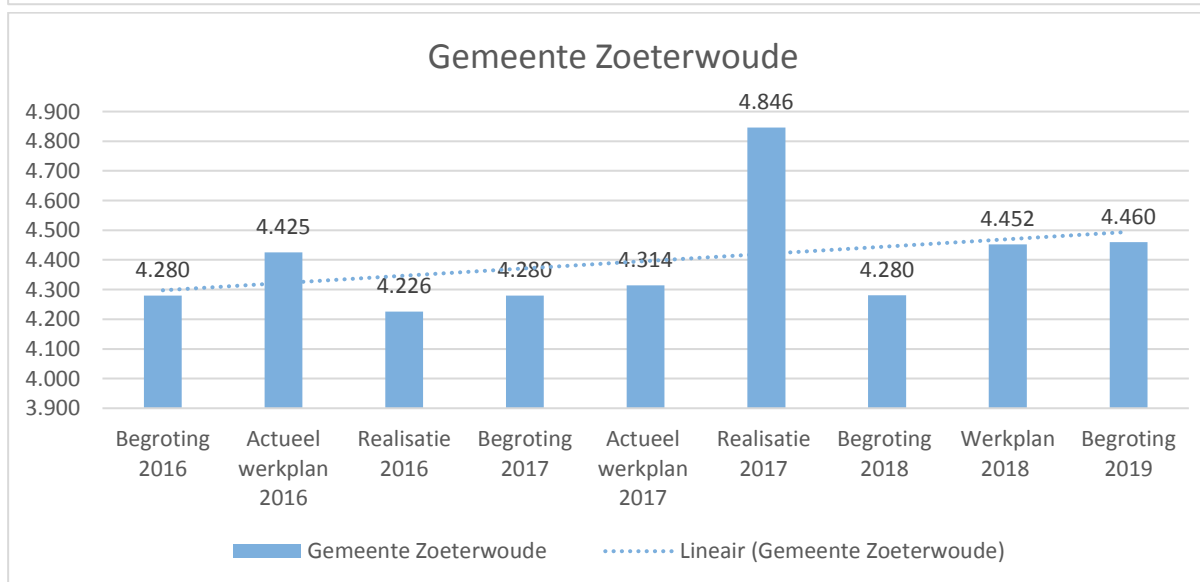
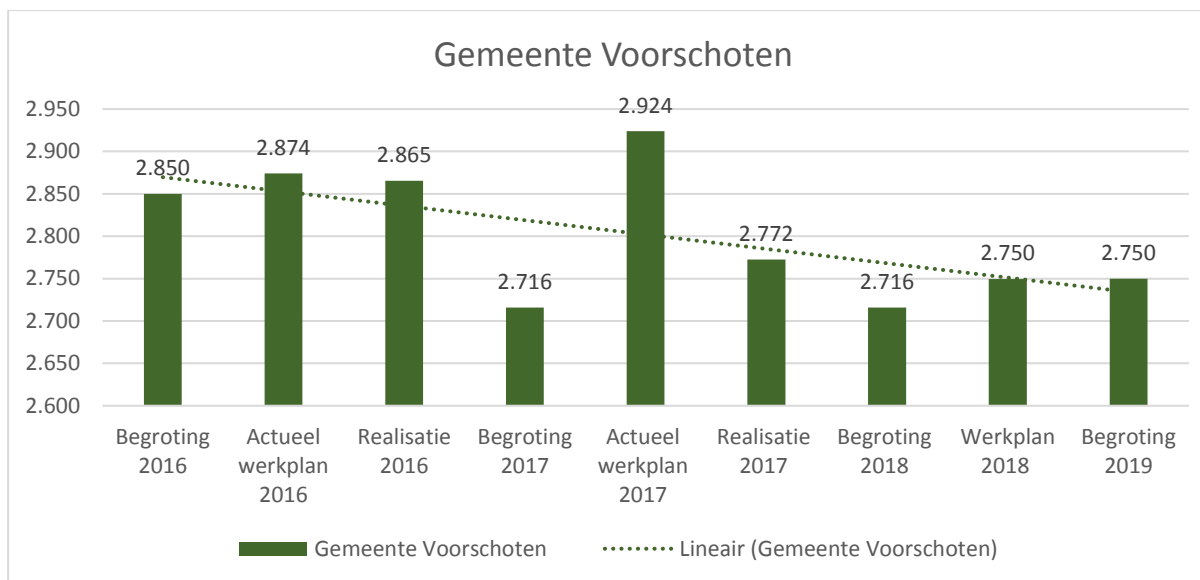

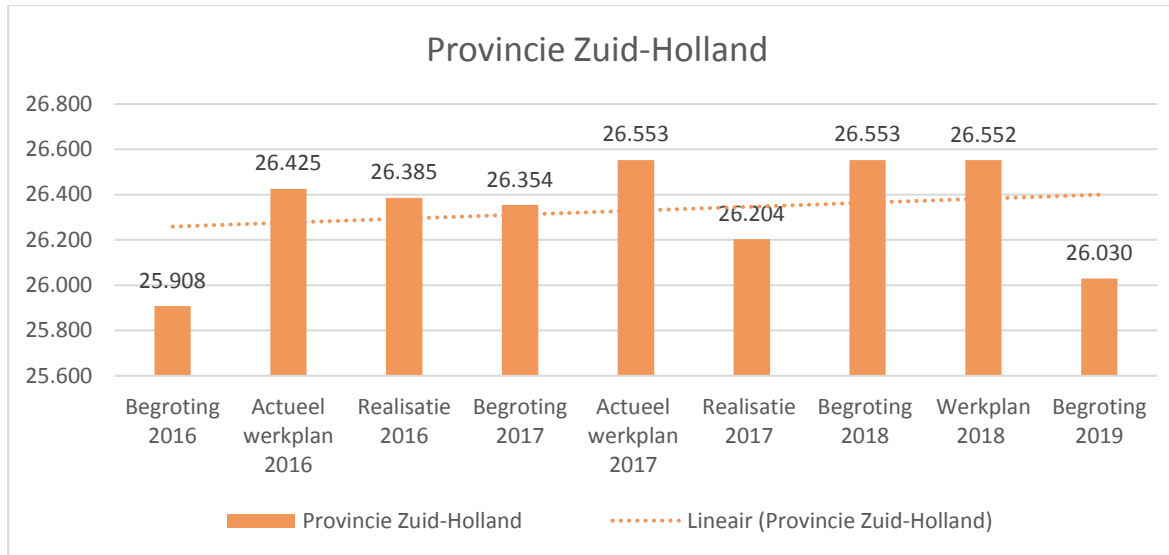
Gemeente Oegstgeest

Gemeente Teylingen

Bijlage 11. Extra opdrachten Provincie Zuid-Holland

ADDITIONELE MIDDELEN PROVINCIE ZUID-HOLLAND (in €)	2019
EPRTR	10.000
Advisering Bricks adviezen gemeente	25.000
Uitvoering werkplan Bodem en Nazorg	120.000
Impuls Omgevingsveiligheid (IOV)	120.000
TOTAAL	275.000